IPC
لجنة التعريف بالإسلام
ISLAM PRESENTATION COMMITTEE

مبرة الآل والأصحاب

Medusobno uvažavanje Ehli-bejta i ashaba

Međusobno uvažavanje Ehli-bejta i ashaba
Grupa autora naučnog odsjeka pri Kuvajtskom ministarstvu vakufa

Naslov originala
Es-Senaul-mutebadilu bejnel-ali vel-ashab

Prijevod
Nedim Haračić

Lektura
Abdurrahman Kuduzović

Korektura
Šemsada Džanić

Tiraž
3000

Međusobno uvažavanje Ehli-bejta i ashaba

Grupa autora naučnog odsjeka pri Kuvajtskom ministarstvu vakufa

Sarajevo 2010

Uvod

Hvala pripada Allahu, dž.š., Njega slavimo i od Njega pomoć i oprost tražimo. Utječemo Mu se od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, taj je uistinu upućen, a koga u zabludu odvede, niko ga neće uputiti. Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha i da je Muhammed Njegov rob i poslanik, s.a.v.s. Allahu je u Kur'anu rekao: "Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni Njime. Za njih je On pripremio džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh."[1] Da li se poslije Allahove hvale o Poslanikovim, s.a.v.s., ashabima, može izreći tako vrijedna hvala, i da li se poslije Njegovog zadovoljstva njihovim djelima i njima samima, može naći vrednije zadovoljstvo?! Štaviše, Uzvišeni Allah naglasio je da slijeđenje ashaba u dobru, predstavlja znak upute i Njegovog zadovoljstva.

Na drugoj strani, naći ćemo da pojedinci iskrivljuju povijest propagirajući da su ashabi Allahovog Poslanika, s.a.v.s., i potomci iz njegove porodice u sebi nosili međusobno neprijateljstvo. To je sušta neistina. Naprotiv, oni su u potpunosti odgovarali kur'anskom opisu: "...Njegovi su sljedbenici strogi prema nevjernicima, samiliosni međusobom."[2] A u suri El-Hadid Allah ih ovako opisuje: "Nisu jednaki oni među vama koji su davali priloge prije pobjede i lično se borili – oni su na višem stupnju od onih koji su poslije davali priloge i lično se borili, a Allah svima obećava nagradu najljepšu; Allah dobro zna ono što radite."[3] A Allah, uistinu, neće Svoje obećanje prekršiti. Razmislimo o sljedećem ajetu: "Vi ste najbolji narod koji se ikada pojavio"[4] i upitajmo se, je li musliman onaj koji negira ove Allahove riječi i Poslanikov, s.a.v.s., hadis: "Najbolja generacija jeste moja generacija, a potom generacija poslije njih..."[5]

I zar ashabi i Ehli-bejt nisu pretača i prvi muslimani, oni su prva generacija, muhadžiri i ensarije, prenositelji islama, ogranci jednog

---

[1] Et-Tevba, 100.
[2] El-Feth, 29.
[3] El-Hadid, 10
[4] Alu Imran, 110.
[5] Buhari (3650 i 3651).

stabla?! Među njima je, tako mi Allaha, vladala ljubav, međusobno uvažavanje i poštivanje, bili su krvno i tazbinski vezani, a zajedno su učestvovali u uzdizanju vjere i podršci Poslaniku svih svjetova, boreći se zajedno protiv zajedničkih neprijatelja. Ovo je poznato svakome, i bliskom i dalekom, jer su oni dosljedno predstavljali vjeru i ljudsku vrijednost. Ko god čuva i brine se za svoju vjeru, treba paziti da se ne ogriješi o njih ili da ne ostane dužan u odavanju istinkog poštovanja koje zaslužuju.

U narednim stranica navest ćemo primjere međusobne hvale i uvažavanja ashaba i članova Ehli-bejta, neka je Allah zadovoljan svima njima, spominjući događaje i geste koji ukazuju na ljubav i poštivanje jednih prema drugima. Ashabi su revnosno čuvali poslaničku oporuku prema Ehli-bejtu, koju je Poslanik, s.a.v.s., izrekao u Gadiri-hummu[1]: ”Allahom vas opominjem, čuvajte moj Ehli-bejt”, ponoviši to tri puta.[2]

Također, Ehli-bejt najbolje zna kako su ashabi pomagali vjeru, za nju sve žrtvovali i porodice napuštali, radi uzdizanja vjere i pomoganja Allahovog Poslanika, s.a.v.s.

Zato Allaha molimo da nas opskrbi ljubavlju prema njima i ispravnim ugledanjem na njih, te da nas okupi zajedno oko Vjerovjesnika, s.a.v.s., u prelijepom Džennetu Firdevsu. Amin!

---

[1] Mjesto između Mekke i Medine.

[2] Muslim (2405). Ehli-bejt je Poslanikova porodica, njegovi potomci i rod.

POGLAVLJE I

KO SU PRIPADNICI EHLI-BEJTA I KO SU ASHABI

Ko su pripadnici Ehli-bejta i ko su ashabi

Mnoga je ulema govorila o Ehli-bejtu, zato postoji i različitih stavova oko toga ko pripada Ehli-bejtu, ali je najizglednije da u Ehli-bejt spadaju svi pripadnici plemena Hašim, jer njima je generalno zabranjeno primanje milostinje.[1] S tim u vezi, imam je Muslim zabilježio sljedeće predanje Zejda ibn Erkama, r.a.: ”Allahov je Poslanik, s.a.v.s., ustao da nam se obrati u mjestu Humm, između Mekke i Medine. Zahvalio se Allahu, veličao Ga i opominjao nas i savjetovao, te je rekao: ’O ljudi, i ja sam, zaista, samo čovjek! I samo što nije došao izaslanik Gospodara moga, i ja ću mu se odazvati. Ostavljam vam dvoje: Allahovu knjigu – u njoj je uputa i svjetlo, prihvatite je i čvrsto je se držite!” Potom je stao podsticati na slijeđenje Kur’ana, govorio o njemu da nas zainteresira, a onda je rekao: ”I podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt!” Husajn, jedan od prenosilaca hadisa, ovdje upita Zejda: ”O Zejde, a ko su članovi Ehli-bejta? Zar nisu njegove supruge Ehli-bejt?!” Zejd odgovori: ”Dakako, njegove su supruge Ehli-bejt, ali su Ehli-bejt i svi oni kojima je zabranjeno uzimanje milostinje.” ”A ko su oni?”, ponovo će Husajn, a Zejd odvrati: ”Oni su članovi Alijine, Ukajlove, Džaferove i Abbasove porodice.”[2] Dokaz više jeste i događaj kada su Abdulmuttalib ibn Rebia ibn el-Haris ibn Abdulmuttalib i Fadl ibn Abbas, r.a., otišli kod Vjerovjesnika, s.a.v.s., i zatražili da oni preuzmu skupljanje sadake kako bi ih zapalo nešto imetka s kojim bi se mogli ženiti. Tad im je Poslanik, s.a.v.s., rekao: ”Zaista, nije sadaka za porodice Muhammedove, jer sadaka je prljavi višak ljudskog imetka.”[3] Iz ovoga je hadisa vidljivo da u Poslanikovu porodicu spadaju i potomci njegovih amidža poput Alije, Džafera, Ukajla, te potomci amidža mu Abbasa, Ebu Leheba, El-Harisa ibn Abdulmuttaliba, i drugih članova, naravno ako su bili muslimani.

---

[1] *Istidžlabu irtikail-guref*, str. 127, imama Es-Sahavija.

[2] Muslim (2408), poglavlje *Odlike ashabâ*.

[3] Muslim (1072).

Vjerovjesnikove su, s.a.v.s., supruge od Ehli-bejta

Uzvišeni Allah kaže: "U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u prvo pagansko doba, ne pokazujte, i namaz obavljajte i zekat dajite, i pokoravajte se Allahu i Njegovom Poslaniku! Allah želi da od vas, Porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."[1]

Ovaj kur'anski tekst jasno ukazuje na to da su Poslanikove, s.a.v.s., supruge – Ehli-bejt, dok istovremeno ne negira da pored njih nema još članova Poslanikove porodice. Jedno temeljno pravilo u nauci o tumačenju Kur'ana kaže: Poenta je u općenitosti značenja ajeta, a ne u specifičnosti povoda njegove objave.

Ikrima prenosi da je o ovom ajetu Ibn Abbas, r.a., rekao: "Objavljen je o Vjerovjesnikovim, s.a.v.s., ženama." A Ikrima je kasnije govorio: "Ako neko hoće (sumnjajući ili negirajući), neka sa mnom priziva prokletstvo na onoga ko laže da se ajet ne odnosi Vjerovjesnikove, s.a.v.s., žene."[2]

Ovakvo je stanovište naveo i Ibnul-Kajjim u djelu *Dželaul-efham*, komentirajući dokaze onih koji zastupaju da Poslanikove supruge spadaju u Ehli-bejt. Rekao je: "Vjerovjesnikove se, s.a.v.s., supruge imenuju kao pripadnice Ehli-bejta po posebnoj vezi, a ne po Poslanikovom porijeklu, jer je su mu one bile dalji rod. Naime, one su bile zabranjene drugim muškarcima prije i nakon Poslanikove, s.a.v.s., smrti; bile su njegove supruge na dunjaluku, a bit će i na ahiretu. Sve su to razlozi zbog kojih se njegove supruge ubrajaju u njegovu svojtu. Također, Poslanik, s.a.v.s., glede njih kazao je da se i na njih donosi salavat. Zbog toga je ispravan stav onaj koji je naveo i imam Ahmed, Allah ga milošću Svojom obasuo, da je primanje sadake zabranjeno i njegovim suprugama, jer je sadaka prljavi višak ljudskog imetka. A Allah je sačuvao uzvišen položaj i bića poslaničke porodice od svake prljavštine Ademovih potomaka. Allahu, zaista začuđujuće! Je li moguće da se sljedeći hadisi: 'Allahu moj, podari porodici Muhammedovoj opskrbu jednog dana!'[3]; riječi prilikom klanja kurbana: 'Allahu moj, ovo je od Muhammeda i porodice Muhammedove'[4]; Aišina

[1] El-Ahzab, 33.

[2] *Sijeru ealamin-nubela*, 2/208. Recenzent navodi da je sened hadisa dobar.

[3] Muslim (1055), poglavlje *Zekat*, kao Ebu Hurejrino, r.a., predanje.

[4] Ebu Davud (1750), poglavlje *Obredi hadža*. Albani ga ocijenio vjerodostojnim.

izjava: ’Porodica Allahova Poslanika, s.a.v.s, nije se zasitila pšeničnim hljebom’[1]; ’Allahu moj, neka je blagoslov na Muhammeda i na porodicu Muhammedovu’[2] – odnose na Poslanikove, s.a.v.s., supruge, a da se, po nekima, na njih ne misli u hadisu: ’Zaista sadaka nije dozvoljena Muhammedu niti porodici Muhammedovoj’[3]?

Zbog činjenice da je sadaka prljavi višak ljudskog imetka, Poslanikove su, s.a.v.s., supruge najpreče da budu što dalje od takvog imetka, da ga ne uzimaju.

Može neko reći: ”Kada bi njima bila zabranjena sadaka, bila bi zabranjena i njihovim štićenicima, kao što je to slučaj sa Hašimijama: sadaka je zabranjena i njima i njihovim štićenicima! Naime, zabilježeno je predanje u *Es-Sahihu* da je Burejra kao sadaku primila određenu količinu mesa koje je pojela, a bila je Aišina, r.a., štićenica, pa je Poslanik, s.a.v.s., nije osudio. Dakle, kod nekih je ovo izazvalo sumnju, pošto je sadaka dozvoljena za štićenike majki pravovjenih. Međutim, pojašnjenje koje će uklonuti ovo sumnju jeste činjenica da zabrana primanja sadake Poslanikovim, s.a.v.s., suprugama nije ustanovljena na temeljnom principu nego na perifernom, jer su one pod ovaj propis potpale posredno, na osnovu veze s Poslanikom, s.a.v.s. Njima je dakle prije bračne veze sadaka bila dopuštena, tako da se ova zabrana na njih protegnula naknadno. Zabrana primanja sadake štićenicima također je ustanovljena posredno, zbog veze sa svojim skrbnikom, pa kako je zabrana Hašimijama na direktnom osnovu, njihove štićenike zabrana obuhavata indirektnim putem. Kod Poslanikovih, s.a.v.s., supruga zabrana je ustanovljena na indirektan način, a njihovi štićenici ne ulaze pod zabranu jer su oni *ogranci ogranaka*. Uzvišeni je Allah rekao: ’O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očitu bestidnost učinila, kazna bi joj udvostučena bila, a to je Allahu lahko.’[4] Potom se nižu ajeti o njima sve do riječi: ’Allah želi da od vas, Porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti. I pamtite Allahove ajete i mudrost, koja se kazuje u domovinama vašim; Allah je, uistinu dobar i sve zna.’[5] Dakle, one, prema ajetima, spadaju u

---

[1] Buhari (5416), poglavlje *O hrani*, Muslim (2970), poglavlje *O skromnosti i lijepom moralu*.
[2] Buhari (4797), poglavlje *O tefisru*.
[3] Muslim (1072).
[4] El-Ahzab, 30.
[5] El-Ahzab, 33-34.

Poslanikovu porodicu, Ehli-bejt, jer je cijeli kontekst prožet njihovim spomenom, i ni u kom slučaju nije dopušteno lišavati ih bilo kojeg značenja koje se na njih odnosi. A Allah, opet, najbolje zna."[1]

Ovaj izvod iz Ibnul-Kajjimovog govora smatramo dovoljnim o ovom pitanju.

Ehli-bejt ima velike vrijednosti i mnogostruke pohvale

Uzvišeni je rekao: "Allah želi da od vas, Porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."[2] Imam Muslim zabilježio je predanje Jezida ibn Hajana, koji je ispričao sljedeće: "Pošao sam s Husajnom ibn Suvrom i Omerom ibn Muslimom u posjetu Zejdu ibn Erkamu, r.a. Kad smo stigli, on nas je primio i sjeli smo u njegovoj kući. Husajn mu kaza: 'Zejde, ti si mnogi hajr stekao: vidio si Allahova Poslanika, s.a.v.s., slušao si njegov hadis, borio si se zajedno s njim, klanjao si iza njega. Zaista si mnogi hajr stekao, Zejde! Hajde, reci nam nešto od onoga što si čuo od Allahovog Poslanika, s.a.v.s.' Zejd mu odvrati: 'Bratiću, tako mi Allaha, ostario sam, u godine sam zašao i zaboravio sam ponešto od onoga što sam saznao od Allahova Poslanika, s.a.v.s. Zato, što vam kažem, prihvatite, a što ne kažem, ne tražite da vam saopćim. Jednom je prilikom Allahov Poslanik, s.a.v.s., ustao da nam se obrati u mjestu Humm, između Mekke i Medine. Zahvalio se Allahu, veličao Ga i opominjao nas i savjetovao, te je rekao: 'O ljudi, i ja sam, zaista, samo čovjek! I samo što nije došao izaslanik Gospodara moga, i ja ću mu se odazvati. Ostavljam vam dvoje: Allahovu knjigu – u njoj je uputa i svjetlo, prihvatite je i čvrsto je se držite!' Potom je stao podsticati na slijeđenje Kur'ana, govorio o njemu da nas zainteresira, a onda je rekao: 'I podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt, podsjećam vas Allahom na moj Ehli-bejt!' Husajn upita Zejda: 'O Zejde, a ko su članovi Ehli-bejta? Zar nisu njegove supruge Ehli-bejt?!' Zejd odgovori: 'Dakako, njegove su supruge Ehli-bejt, ali su Ehli-bejt i svi oni kojima je zabranjeno uzimanje milostinje.' 'A ko su oni?', ponovo će Husajn, a Zejd odvrati: 'Oni su

---

[1] *Dželaul-efham*, 331-333.
[2] El-Ahzab, 33.

članovi Alijine, Ukajlove, Džaferove i Abbasove porodice.’ ’I svima je zabranjena sadaka?!’, upita Husajn, a Zejd odgovori: ’Jeste!’”[1]

Imam je Buhari zabilježio predanje u kojem stoji da je Ebu Humejd es-Saidi, r.a., prenio da su upitali Poslanika, s.a.v.s.: ”O Allahov Poslaniče, kako da te blagosiljamo?” ”Recite”, odgovori im Poslanik, ”Allahu moj, blagoslovi Muhammeda, njegove supruge i potomstvo, kao što si blagoslovio porodicu Ibrahimovu, i podaj bereket Muhammedu, njegovim suprugama i potomstvu, kao što si bereket podario porodici Ibrahimovoj. Ti si, uistinu, Hvaljen i Slavljen!”[2]

Također, u jednom od prvih stupova islama, u namazu, Allah je propisao da donosimo salavat na porodicu Allahovog Poslanika, s.a.v.s.

A Omer ibn Hattab, r.a., prenosi hadisu u kojem je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: ”Svaka veza i svako porijeklo bit će pokidano na Sudnjem danu, osim moje veze i mog porijekla.”[3]

Kako muslimani doživljavaju Ehli-bejt i ashabe

Porodica Hašimija nesumnjivo ima najčasnije porijeklo i položaj, ljubav vjernika prema Hašimijama jeste vezana za ljubav prema Vjerovjesniku, s.a.v.s., i za nju musliman ima nagradu, a ona mu predstavlja i svojevrsnu obavezu. To je tako jer su oni bili pretača i prvaci u islamu, posjeduju izuzetne vrijednosti i bili su najbliskiji Allahovu Poslaniku, s.a.v.s., koji je i sam na to podsticao i oporučivao da se ta ljubav njeguje.

Neki su ljudi glede toga otišli u ekstremizam, neki u pretjerivanje, a neki u drugu suprotnost. Međutim, ispravna je sredina, ljubav prema njima i ljubav prema Poslaniku, s.a.v.s., izbjegavajući i jednu i drugu krajnost. Jer svaka je krajnost pokuđena, bilo prema majkama pravovjenih, koje su Poslanikove supruge i na dunjaluku i ahiretu, bilo prema Ehli-bejtu općenito.

---

[1] Muslim (2408), poglavlje *Odlike ashabâ.*

[2] Buhari, (3660), poglavlje *Dove*.

[3] Et-Taberani, u djelu *El-Mudžemul-evset* (5606). Šejh Albani u djelu *Es-Silsiletus-sashiha*, 5/58, kaže: ”Hadis prenose Omer ibn Hattab, Abdullah ibn Abbas, El-Misver ibn Mahrema i Abdullah ibn Omer, r.a.”

Iako oni posjeduje mnogostruke vrijednosti i uzvišen položaj, ipak je i među njima bilo onih koji su po nečemu vredniji od drugih, jer niko, osim Poslanika, s.a.v.s., nije bezgrešan.

Potrebni uvjeti

Temeljni uvjet koji treba biti ispunjen da bi zaslužili našu ljubav jeste da budu postojani na putu islama, jer prema nevjernicima nema ljubavi niti zaštite; da je sâmo srodstvo moglo nekome pomoći, pomoglo bi Ebu Lehebu.

Potom, trebaju biti na Poslanikovoj, s.a.v.s., uputi, kao što se navodi u Muslimovom *Sahihu*: "Zaista, Ubejjova porodica nisu moji zaštitnici, nego su moji zaštitnici Allah i čestiti vjernici."[1] Ovaj su uvjet naveli mnogi učenjaci hadisa kao obligatni dio u vjerovanju, poput imama Tahavija (umro 321. h. g.) u svom poznatom djelu o akidi; imam El-Berbehani (umro 329. h. g), El-Adžiri (umro 360. h. g.) u djelu *Eš-Šeria*; El-Isfrajini (umro 471. h. g.), El-Kahtani (umro 378. h. g.), u djelu *En-Nunijja*; Ibn Kudama el-Makdisi (umro 728. h. g.) u djelu *Lumatul-itikad*; šejhul-islam Ibn Tejmijja (umro 728. h. g.) u djelu *El-Vesetijja*; Ibn Kesir ed-Dimeški (umro 774. h. g.) u svom tefsiru; Muhammed ibn Ibrahim el-Vezir el-Jemani (umro 840. h. g.) u djelu *Isarul-hakki alel-halki*; Sadik Hasan Han (umro 1308. h. g.) u djelu *Ed-Dinul-halis*; Abdurrahman Nasir es-Sadi (umro 1376. h. g.) u djelu *Et-Tenbihatul-letifa* i mnogi drugi učenjaci.[2]

---

[1] Muslim (215), poglavlje *Iman*.
[2] *Istidžabu irtikail-guref*, str. 165-178.

Ko su ashabi

Na ovo nam pitanje odgovara hafiz Ibn Hadžer: ”Najtačnije što sam našao kao odgovor na ovo pitanje jeste da je ashab onaj ko je sreo Vjerovjesnika, s.a.v.s., povjerovao u njega i umro kao musliman.”[1]

Dakle, članovi Ehli-bejta koji su živjeli u doba Poslanika, s.a.v.s., i vidjeli ga, naravno kao muslimani, također su ashabi. Mnoge knjige spominju ashabe, ne izdvajajući posebno Ehli-bejt, baš iz tog razloga.

Vrijednosti ashaba

Uzvišeni je rekao: ”Vi ste najbolji narod koji se ikada pojavio”[2], a ashabi su prvi na koje se ovaj ajet odnosi. U drugom ajetu Uzvišeni kaže: ”Tako smo vas učinili zajednicom sredine”[3], a zajednica sredine jeste odabrana zajednica, dakle ashabi, r.a., i među njima je Ehli-bejt, kao najpriječi koji spadaju u opisanu skupinu. U narednom ajetu Uzvišeni još decidnije spominje ashabe: ”Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli. On je znao šta je u srcima njihovim, pa je spustio smiraj na njih, i nagradit će ih skorom pobjedom.”[4] A kime Allah bude zadovoljan, to mu osigurava predivne posljedice: Allah se više neće na njega rasrditi, jer On poznaje nepoznato, budućnost, zna kime će biti zadovoljan, a Allah Svoje obećanje nikad ne krši.

Tu su i sljedeći ajeti: ”Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni Njime”[5]; ”O Vjerovjesniče, Allah je dovoljan tebi i vjernicima koji te slijede”[6]; ”I siromašnim muhadžirima koji su iz rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele od Allaha dobro i zadovoljstvo steći, i Allahu i Poslaniku Njegovu pomažu, to su,

---

[1] *El-Isaba*, str. 8.
[2] Alu Imran, 110.
[3] El-Bekara, 143.
[4] El-Feth, 18.
[5] Et-Tevba, 100.
[6] El-Enfal, 64.

zaista, iskreni ljudi."[1] Dakle, Uzvišeni nas je obavijestio da su ashabi iskreni, i to je najjači argument da su oni daleko od licemjerstva.

Na kraju, njihova hidžra, džihad, njihovo lično zalaganje i materijalna žrtva, njihovo ratovanje protiv svojih najbližih, očeva i sinova, njihovo savjetovanje u vjeri, te čvrst iman i uvjerenje – sve to dovoljno je i mjerodavno glede njihove vrijednosti.

Kako časni sunnet opisuje njihovu vrijednost

Abdullah ibn Mugaffel, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Allaha se bojte, zaista, Allaha se bojte glede mojih ashaba! Allaha, zaista se Allaha bojte glede mojih ashaba! I ne uzimajte ih za cilj nakon mene, jer ko njih voli, voli ih iz ljubavi prema meni, a ko njih mrzi, mrzi ih zato što mene mrzi. I ko njih povrijedi, povrijedio je mene, a ko mene povrijedi, povrijedio je Allaha, a ko Allaha povrijedi, brzo će ga stići Njegova kazna."[2]

Ebu Hurejra, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Ne vrijeđajte moje ashabe! Ne vrijeđajte moje ashabe, jer tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, kada bi neko od vas podijelio zlata koliko brdo Uhud, ne bi dostigao njihov pregršt ili šaku."[3]

Također, opće je poznat hadis (dostigao je stupanj mutevatira) u kojem stoji da je Poslanik rekao: "Najbolja generacija jeste moja generacija, a potom generacija poslije njih..."[4] Dok Behz ibn Hakim prenosi od svoga oca, a on od svoga oca da je čuo Vjerovjesnika, s.a.v.s., kako kaže: "Zaista, vi ćete dostizati sedamdeset godina, i vi ste najbolji ummet, s najvećom čašću kod Allaha, uzvišen i veličanstven je On."[5]

---

[1] El-Hašr, 8.

[2] *Sunenut-Tirmizi* (3862), poglavlje *O onome koji vrijeđa Vjerovjesnikove, s.a.v.s., ashabe*. Ovaj je imam za hadis rekao da je garib, a u pojedinim primjercima stoji da je dobar i garib. To znači da ga prenosi samo jedan prenosilac.

[3] Muslim (2540), poglavlje *Odlike ashabâ*.

[4] Buhari (3650), poglavlje: *Odlike Vjerovjesnikovih, s.a.v.s., ashaba* i Muslim (2533), poglavlje *Odlike ashaba*.

[5] Ahmed (20041). Šejh Šuajb Arnaut kaže: "Lanac prenosilaca je dobar."

Vjerovanje u ashabe najboljeg Poslanika, s.a.v.s.

Shodno prethodnim kur'anskim ajetima i hadisima, a i drugim, nenavedenim dokazima, na muslimanima je da vjeruju u ashabe Allahovog Poslanika, s.a.v.s., kao u najvrednije ljude poslije Vjerovjesnika.

Također, muslimani potvrđuju Ebu Bekrov, r.a., hilafet, poslije Poslanika, s.a.v.s., kao izbor ostalih ashaba, nakon što ga je sam Allahov Poslanik, s.a.v.s., odabrao. Potom slijedi Omerov, r.a., hilafet, koji je sam Ebu Bekr odabrao, pa onda Osmanov, r.a., hilafet, koji su odabrali članovi Šure i drugi muslimani po Omerovim uputstvima, a potom hilafet Alije ibn Ebu Taliba, r.a., nakon prisege od pojedinih učesnika Bedra, Ammara ibn Jasira, Sehla ibn Hanifa i drugih vrijednih i časnih ashaba.

O vrijednosti ashaba, r.a., muslimani govore shodno Allahovim riječima: "Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli"[1]; "Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni Njime."[2] A za koga Allah kaže da je zadovoljan njime, toga nikada neće stići Njegova srdžba. Allahova će srdžba također mimoići i tabiine dobročinitelje nakon ashaba, ako budu dobročinitelji, u protivnom, ne ubrajaju se u spomenutu skupinu.[3]

Poznati učenjak i pobožnjak Hasan el-Basri je divno odgovorio, kada su ga upitali šta misli o sukobu s njima, rekao je: "U borbi u kojoj su učestvovali Muhammedovi, s.a.v.s., ashabi mi nismo, oni su stekli mnogo znanje, a mi nismo, bili su jedinstveni, pa smo ih slijedili, a kada su se međusobno razišli, ostajemo neopredijeljeni."

Naši su dobri prethodnici u vjeri izabrali da o međusobnim sukobima i iskušnjima koji su zadesili prve muslimane ne raspravljaju, jer "to je krv kojom, Allahovom blagodati, nismo umazali svoje ruke, pa je ne želimo dotaći ni verbalno".[4]

---

[1] El-Feth, 18.
[2] Et-Tevba, 100.
[3] *Iitikadu eimmetil-hadis*, imama Ebu Bekra el-Ismailija, 1/17, *Lumetul-iitikad*, imama Ibn Kudame el-Makdisija, 1/171, *Šerhul-akidetit-tahavijja*, šejha Ibn Ebu Izza, 1/485 i dr.
[4] *Avnul-mabud*, 12/274.

Nesumnjivo, oni su nama najbolji primjer na koji ćemo se ugledati: "'...I ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv.'"[1]

Članovi Ehli-bejta kao bliski ashabi

Između ostalih, tu su poznata imena: Abdulmuttalibovi sinovi Abbas i Hamza, Ebu Talibovi sinovi Džafer i Alija, potom Alijini sinovi Hasan i Husejn, Džaferovi sinovi Abdullah i Muhammed, onda sinovi El-Harisa ibn Abdulmuttaliba: Ebu Sufjan, Neufel, Rebia i Ubejda, također sinovi Abbasa ibn Abdulmuttaliba i Ukajla ibn Ebu Taliba, neka je Allah zadovoljan svima njima. Potom, Poslanikove kćerke: Fatima, Rukajja, Ummu Kulsum i Zejneb. Pa njegove unuke, Alijine kćerke: Ummu Kulsum i Zejneb. Onda, čestite supruge, majke pravovjernih: Hatidža, Sevda, Aiša, Hafsa, Zejneb bint Huzejma, Ummu Selema Hind bint Ebu Umejja, Zejneb bint Džahš, Džuvejrijja el-Mustalakijja, Ummu Habiba Remla bint Ebu Sufjan, Safija bint Hujejjin ibn Ahtab i Mejmuna bint el-Haris. Također njegove tetke: Safija, Erva i Atika. I naposlijetku njegove amidžične: Ummu Hani bint Ebu Talib, Durra bint Ebu Leheb i dr., neka je Allah svima zadovoljan.[2]

---

[1] El-Hašr, 10.

[2] *Mealir-rutab limen džemea bejne šerefis-suhbeti ven-nesebi*, imama Musaida Salima el-Džadira, i *El-Esmau vel-musaherat*, imama Ebu Muaza el-Ismailija.

POGLAVLJE II

EHLI-BEJT HVALI ASHABE

Ehli-bejt hvali ashabe

Uzvišeni je Allah pogledao srca Svojih robova pa je izdvojio srce Muhammedovo kao najbolje, potom ga je odabrao za Sebe i poslao ga s poslanicom. Onda je pogledao u srca ostalih stvorenja, nakon Poslanikovog, s.a.v.s., pa je izdvojio srca ashaba kao najbolja, te je ashabe učinio Poslanikovim pomoćnicima, koji će se boriti na putu vjere.[1]

Njih je Uzvišeni iznad sedam nebesa pohvalio: ”Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni Njime. Za njih je On pripremio džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh.”[2]

Ajet nedvojbeno govori o Allahovom zadovljstvu muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, donoseći im ujedno radosnu vijest o velikom uspjehu i vječnom boravku u Džennetu. Zaista, zar može postojati čovjek koji će ih poslije ovakve hvale proklinjati i po zlu spominjati?! I kakva je to savijest koja traži njihove nedostatke i puni stranice otrovnim uvredama i ismijavanjima s njima, a Allah im je obećao da će s dunjaluka preseliti u vječne odaje u kojima rijeke teku i u kojima će vječno kao pobjednici ostati?! A Allahovo je obećanje istinito.

Istinita je sljedeća izjava: ”Vrijednost prepozna i prizna samo onaj koji je i sâm vrijedan.” Zato su članovi Ehli-bejta bili prvi koji su poznavali vrijednost ashaba i njihov položaj kod Uzvišenog Allaha i Njegovog Poslanika, s.a.v.s.

---

[1] Predanje preneseno od Abdullaha ibn Mesuda, r.a., po nekim učenjacima jeste hadis. Zabilježio ga je imam Ahmed (3600). Dobrim ga je ocijenio El-Adžluni u djelu *Kešful-hafa*, ali ne kao hadis nego kao mevkuf-predanje (izjava ashaba). I Albani, u djelu *Šerhul-akidetit-tahavijja*, kaže da je predanje dobro.
[2] Et-Tevba, 100.

Alija, r.a., i njegovi podanici o ashabima

Alija, r.a., dobro je poznavao ko su i koji položaj imaju njegova braća po vjeri. On lično ovako opisuje ashabe Allahovog Poslanika, s.a.v.s.: "Gledao sam ashabe Allahova Poslanika, s.a.v.s., i shvatio da niko nije poput njih: oni su ranili razbarušene kose[1], a noći su provodili na sedždi, u noćnom namazu; kada bi se spomenuo Obećani dan, stajali bi kao da su na žeravici; među očima im ogrubjela koža od dugog ostajanja na sedždi; a kada se Allah spomene, oči bi im suzile toliko da su natapale njihove grudi i njihali bi se kao što se drveće povija kada zapuše snažan vjetar, iz straha od kazne i nadajući se nagradi."[2]

Alija, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Blago onome ko je mene vidio, i onome ko je vidio one koji su mene vidjeli, i onome ko je vidio one koji su vidjeli one koji su mene vidjeli!"[3] Poslije ovog hadisa, gdje je vrijednost bilo samo vidjeti Poslanika, štaviše, vidjeti one koji su ga vidjeli, ili pak one koji su vidjeli one koji su njega vidjeli, kako se neko može osiliti prema generaciji koju je pohvalio Allah, dž.š., i Njegov Poslanik, s.a.v.s.?!

U istom djelu Alija, r.a., opisuje neustrašivost s kojom su ashabi Allahovog Poslanika, s.a.v.s., a među njima i on, dočekivali neprijatelja: "S Allahovim smo se Poslanikom, s.a.v.s., borili i protiv svojih očeva i sinova, i braće i amidža, a to nam je samo povećavalo vjerovanje, i pokornost, i postojanost na putu i strpljivosti u podnošenju boli, i odlučnost u džihadu protiv neprijatelja. Tako bi neko od nas zapodjenuo okršaj protiv neprijatelja, pa bi dva prekaljena ratnika vrebali priliku da onom drugom zadaju smrtonosni udarac; nekada neprijatelj ubije našeg, a nekada naš ubije neprijatelja. I kada Allah vidi našu iskrenost u džihadu protiv neprijatelja, porazi neprijatelja, a nas počasti trijumfom. I tako sve dok se islam nije učvrstio i zagospodario. S punom odgovornošću tvrdim: da smo mi činili ono što vi činite, ne bi

---

[1] Nisu vodili pretjeranu brigu oko vanjskog izgleda.

[2] *Nehdžul-belaga*, str. 134. Alijin, r.a., govor u kojem je opisivao Umejeviće i stanje ljudi pod njihovom vlašću.

[3] *Biharul-envar*, imama El-Medžlisija, 22/313, *Emali*, imama Ibnuš-Šejha, str. 281 i 282.

vjeri ostalo ni oslonca ni ogranka. Tako mi Allaha, prolit ćete svoju krv pa će te se poslije kajati zbog toga!”[1]

U narednom predanju Alija se, r.a., obraća Omeru ibn Hattabu, r.a., nakon savjetovanja o napadu na Bizantince: ”Zaista, ako ti prvi kreneš na ovog neprijatelja pa ga susretneš i doživiš poraz, nemoj muslimanima biti čuvar daleko od zemlje njihove, jer oni se osim tebe nemaju kome obratiti. Već umjesto sebe pošalji mudžahida, ratnika i s njim prekaljene borce i savjetnike, pa ako pobijede, to je ono što želiš, a ako izgube, ti si ljudima sklonište i osoba oko koje će se muslimani okupiti.”[2]

Jednom drugom prilikom Alija, r.a., obratio se Omeru, r.a.: ”Ti budi prvak Arapa, upravljaj dolapom, pošalji ih u borbu, a ti ostani ovdje, jer ako iziđeš iz zemlje (gdje je sjedište muslimana), otkazat će ti poslušnost i dići će se protiv tebe Arapi s periferije i iz unutrašnjosti islamske države, tako da će ti ono što za sobom budeš ostavio nezaštićeno, biti važnije od onoga što je pred tobom. A kada te stranci (neprijatelji) potom vide, reći će: ’On je žila kucavica Arapima, pa ako nju presiječemo, riješili smo ih se!’ I to će im samo još više povećati borbenost protiv tebe i žudnju da te dokrajče.”[3]

Kada je Omer, r.a., preselio na ahiret, Alija, r.a., žalio je za njim, hvaleći ga... Između ostalog, zabilježeno je da je rekao i ovo: ”Allah zna šta dobra učini, doveo je u sklad što je pogrešno bilo, popravio iskvareno, uzdigao je i očuvao sunnet i izbjegao je nevolje. Otišao je čista obraza, neznatnih manjkavosti, postigao je dobro, a izbjegao zlo, i Allahu je pokazao svoju pokorost i bogobojaznost onako kako zahtijeva pravo Allahovo. Otišao je, a iza njega osta mnoštvo puteva i putića; ko je zalutao, naći će put, ali se neće pouzdano znati ko je upućen.”[4]

U komentaru na djelo *Nedhdžul-belaga*, Ibnul-Hadid[5] nakon navedenog citata dodaje: ”Preneseno ja da riječi: ’Allah zna šta dobra

---

[1] *Nehdžul-belaga*, str. 105. Iz Alijinog, r.a., govora u kojem opisuje džihad ashaba u doba Poslanika, s.a.v.s.

[2] Ibid, hutba (134). Omer se savjetovao sa Alijom oko izlaska u susret neprijatelju.

[3] *Nehdžul-belaga*, str. 203, hutba (146). Alijini, r.a., savjeti Omeru, r.a., kada ga je pitao za mišljenje da on lično učestvuje u borbi protiv Perzijanaca.

[4] *Nehdžul-belaga*, str. 222. Iz Alijinog, r.a. govora u kojem hvali Omera, r.a.

[5] Ibn Ebul-Hadid, rodoslovno mu je ime: Izzuddin Abdulhamid ibn Muahmmed ibn el-Hasan ibn Ebul-Hadid el-Medaini, književnik i pjesnik, koji je napisao najveći komentar na *Nedhdžul-belagu* i djelo *El-Kasaidu es-seba' el-alevijat*. Rođen je 586., a umro 655. h.

učini...’ znače kako je mnogo dobra učinio, a odnose se na Omera ibn Hattaba. Našao sam jedan primjerak s rukopisom Ridaa Ebul-Hasana[1], koji je sakupio djelo *Nedhdžul-belaga*, a u kojem se ispod ovih riječi navodi Omerovo ime. Ovo mi je rekao Fehhar ibn Mead el-Musevi el-Uvedei eš-Šair.”[2]

Zabilježena je i ova Alijina, r.a., pohvala upućena Omeru, r.a.: ”Preuzeo je vođstvo (nad muslimanima) i bio je postojan i na Pravom putu, pa je učvrstio vjeru.”[3] Ibn Ebul-Hadid komentira izraz u kojem se ukazuje na učvršćenje vjere, a za vođu kaže da je Omer ibn Hattab.[4]

Zabilježeno je također da je imam Ahmed prenio od Muhammeda ibn Hatima sljedeće: ”Kada je neko proučio ajet: ’A oni kojima smo još prije lijepu nagradu obećali, oni će od njega daleko biti’[5], Alija je rekao da je jedan od onih kojima je Allah obećao lijepu nagradu i Osman ibn Affan.”[6]

A od Muhammeda ibn el-Hanefijje prenosi se da je do Alije, r.a., doprlo kako je Aiša, r.a., proklinjala Osmanove ubice u El-Mirbedu, pa je podigao ruke u visinu lica, te rekao: ”I ja proklinjem Osmanove ubice, ma gdje se nalazili!”, što je ponovio dva ili tri puta.[7]

Naravno, izuzetne odnose i bliskost između Omera i Alije najbolje pokazuje brak između Alijine kćerke Ummu Kulsum i Omera ibn Hattaba. Podatak da je Alija udao svoju kćerku Ummu Kulsum za Omera navodi se, bez izuzetka, u djelima povijesti, sire, rodoslovlja, fikha i biografijama.[8]

---

g. Njegovu biografiju s pohvalama bilježi šejh Abbas el-Komij u djelu *El-Kuna vel-elkab*, 1/192.

[1] Er-Rida Ebul-Hasen, njegovo rodoslovno ime glasi: Muhammed ibn el-Hasan ibn Musa ibn Ibrahim ibn Musa ibn el-Kazim, učenjak i književnik, rođen je 359., a umro 456. h. g. Njegovu biografiju bilježi šejh Abbas el-Komij u djelu *El-Kuna vel-elkab*, 2/272, hvaleći ga i potvrđujući da je on sakupio Alijine govore.

[2] *Šerhu nehdžil-belaga*, imama Ibn Ebul-Hadida, 3/12.

[3] *Nehdžul-belaga*, 4/108.

[4] *Šerhu nehdžil-belaga*, 20/2180.

[5] El-Enbija, 101.

[6] *Fedailus-sahaba* (771). Recenzent navodi da je lanac hadisa vjerodostojan.

[7] Ibid (732). Recenzent navodi da je lanac hadisa vjerodostojan.

[8] Ovaj brak ustvari negira lažno predanje u kojem stoji da je Omer udario Fatimu nogom kada je bila trudna, tako da je pobacila. Da se ovako nešto desi bilo kome i žena mu pobaci, da li bi za čovjeka koji je to uradio poslije udao svoju kćer i s njim dijelio tazbinske veze?! I poslije još svoje dijete nazvati njegovim imenom?! Za više detalja oko Omerovog i Ummu Kulsuminog braka pogledati djelo *Zevadžu Omer*

Nadalje, jedan od najbliskijih Alijinih prijatelja, shodno onome što bilježe knjige povijesti, Malik el-Ešter en-Nehai[1] hvali Ebu Bekra i Omera, kao Poslanikove nasljednike, posebno izabranim riječima: ”Zaista je Allah počasto ovaj ummet Svojim poslanikom Muhammedom, s.a.v.s., pa ga je on ujedinio i uzdigao iznad ostalih naroda, i takav je ostao koliko je Allah htio da ostane. A onda ga je Allah uzeo Sebi, u Svoje zadovoljstvo i Svoj Džennet. Potom ga naslijediše čestiti vjernici, koji su radili po Allahovoj knjizi i sunnetu Njegovog vjerovjesnika Muhammeda, s.a.v.s., pa ih On nagradi za njihovo dobročinstvo.”[2]

A u jednoj svojoj hutbi, između ostalog, Alija je rekao i ovo: ”O ljudi, zaista vam je Uzvišeni Allah poslao poslanika Muahmmeda, s.a.v.s., da vas obraduje i opomene, i objavio mu je Knjigu, u kojoj su opisani halal i haram, obaveze i sunneti. Potom ga je uzeo Sebi, kada je Poslanik izvršio svoju misiju. Vođstvo muslimana nakon njega naslijedi su Ebu Bekr, koji krenu putem kojim je Poslanik išao i primijeni njegov sunnet, a Ebu Bekra naslijedi Omer i nastavi se vladati po sunnetu.”[3]

Imam Abudullah ibn Abbas ibn Abdulmuttalib, r.a., o ashabima

Ibn Abbas, r.a., poznati ashab, tumač Kur'ana i autoritet ummeta, ovako opisuje Poslanikove, s.a.v.s., ashabe: ”Allah, Kojem pripada hvala veličastvena i čistota imena Njegovih, ističe Svoga vjerovjesnika Muahmmeda, s.a.v.s., s ashabima, koji su za njega žrtvovali svoje živote i imetke i borili su se radi njega bez obzira na sve okolnosti. Uzvišeni Allah opisao ih je u Svojoj knjizi: 'Samilosni su među sobom; vidiš ih kako ruku i sedždu čine, želeći od Allaha obilje i zadovoljstvo – na licima su im znaci, tragovi od padanja licem na tlo. Tako su opisani u Tevratu. A u Indžilu: oni su kao biljka kad izdanak svoj

---

ibnul-Hattab mea Ummi Kulsum bint Alija ibn Ebi Talib – hakikatun la iftira, profesora Es-Sejjida Ahmeda Ibrahima el-Ismailija.

[1] Radi se o Maliku ibnul-Harisu el-Ešteru en-Nehaiju, porijeklom iz plemena En-Neh, kako navodi šejh Abbas el-Komij, jedno od velikih plemena u Jemenu, po En-Nehu ibn Džesru ibn Amru ibn Illetu ibn Džildu ibn Maliku ibn Ededu. Vidjeti: *El-Kuna vel-elkab*, 3/244.

[2] *El-Futuh*, imama Ibn Easema, 1/385.

[3] Ibid, 1/396.

izbaci pa ga onda učvrsti, i on ojača, i ispravi se na svojoj stabljici izazivajući divljenje sijačâ – da bi On s vjernicima najedio nevjernike. A onima koji vjeruju i dobra djela čine Allah obećava oprost i nagradu veliku.'[1] Uspostavili su vjerske uzuse, savjetovali su da se kreativno razmišlja, što koristi muslimanima, i tako su ojačali vjeru, pa su se ugledale Allahove blagodati, učvrstila se Njegova vjera i postali su jasni njeni znakovi. S njima je unižen širk, uklonjene su njegove glavešine i pomagači, Allahova je riječ postala gornja, a riječ nevjernika donja. Neka je Allahov blagoslov i milost i bereket na te čiste i plemenite duše! Za života su bili Allahovi miljenici, a nakon smrti, njihovi savjeti i upute ostali su među ljudima. Stigli su na bolji svijet prije nego što su otišli, i napustili su dunjaluk, a još su na njemu."[2]

Ovaj Ibn Abbasov, r.a., opis jeste izraz najljepše hvale i časti s kojom se može neko spomenuti, a ashabi su uistinu bili onkvi kavim ih je opisao. Allah ih je istakao i počastio prijateljstvom s Poslanikom, s.a.v.s., a oni su se za njega žrtvovali svojim životima i imecima. Uzdigli su obilježja vjere, savjetovali su u korist ummeta, žrtvovali su se u pronošenju islama i postavljanu njegovih temelja, sve dok se nije učvrstio na Zemlji. Allah je s njima srušio temelje širka, ponizio njega i njegove glavešine i pomagače, i preko ashaba je uzvisio Svoju riječ, a unizio laž. Njihove su duše bile čiste i iskrene, i bili su Allahovi miljenici na dunjaluku, pa neka je Uzvišeni zadovoljan svima njima.

U jednom predanju Ibn Abbas, r.a., hvali Osmana, r.a.: "Allah se smilovao Ebu Amru! Bio je, tako mi Allaha, najplemenitija tazbina, najbolji među čestitima, najviše je noću provodio klanjajući, a kada bi se Vatra spomenula, plakao bi. Bio je uvijek spreman za dobro djelo, brz kada treba šta udijeliti, svakom mio, poštovan i povjerljiv, opremio je vojsku (na Tebuk), i bio je zet Allahova Poslanika, s.a.v.s."[3]

A o Zejdu ibn Sabitu, r.a., kada je preselio na ahiret, Ibn Abbas, r.a., kazao je: "Tako mi Allaha, s njim ode mnogo znanje!"[4]

---

[1] El-Feth, 29.

[2] *Murudžu ez-zehebi ve meadinul-dževahir*, 3/75.

[3] Ibid, 3/64.

[4] *Fadailus-sahaba*, (1873), imama Ahmeda. Šejh Arnaut navodi da je lanac hadisa dobar.

Alijin, r.a., unuk imam Alija ibn Hasan o ashabima

Imam Alija ibn Hasan, poznat kao Zejnulabidin, često je spominjao Poslanikove, s.a.v.s., ashabe i molio je za njih u namazu – da im Allah podari Svoju milost i oprost, jer su pomogli Poslanika, s.a.v.s., u pronošenju tevhida i Allahove poslanice svim ljudima. Kazivao bi: "Allahu moj, spomeni ih kod Sebe s oprostom i zadovoljstvom, a posebno ashabe! Oni su mu bili odani prijatelji i učinili su najbolje što su mogli da ga pomognu i podrže, i nisu se snebivali kada ga je trebalo dočekati, i nisu se libili odgovoriti njegovom pozivu. Odazvali su mu se dok su čuli dokaze poslanice njegove i odvojili su se od žena i djece kako bi uzvisili njegovu riječ. Borili su se protiv svojih očeva i sinova da učvrste njegovu vjerovjesničku misiju, pa su zajedno s njim pobijedili, oni su ga iskreno voljeli i nadali su se trgovini koja neće propasti, njih su se odrekle njihove porodice i plemena kada su oni podržali Poslanika i kada su odlučili da budu u njegovoj blizini i blizini njegovih bližnjih. Allahu moj, sve ono što su napustili jeste u ime Tebe i radi Tebe, Allahu moj, podari im Svoje zadovoljstvo, zato što su branili istinu i uvijek su bili uz nju radi Tebe i u ime Tebe! A ja im zahvaljujem na hidžri kada su napustili svoju domovinu radi Tebe, i zato što su ostavili izobilje, i postli manjina nakon što ih je bilo mnogo, da bi vjeru Tvoju uzdigli. Allahu moj, podari najljepšu nagradu onima koji ih u dobru slijede i koji govore: 'Gospodaru naš, oprosti nama i našoj braći koja su nas pretekla u vjerovanju...' Onima koji su krenuli Pravim putem (poput muhadžira), držali se njihova pravca, bili uz njih, nisu sumnjali u vjeru muhadžira, njihov pravac i svjetlo koje su pronosili, a pomažući ih i podržavajući u istoj vjeri i uputi, jedinstveni i bez ikakvog sumnjičenja u ono što oni rade."[1]

Od Zejnulabidina se također prenosi da je jednom prilikom čuo kako neki ogovaraju Ebu Bekra, Omera i Osmana, r.a., pa kada su ostali sami, on ih upita: "Hoćete li mi vi reći, odnosi li se na vas ajet: 'Muhadžiri koji su iz rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele od Allaha dobro i zadovoljstvo steći, i Allahu i Poslaniku Njegovu pomažu, to su, zaista, iskreni ljudi'?"[2] Oni odgovoriše: "Ne odnosi se na nas." "A recite jeste li: 'Oni koji su prije njih Medinu

---

[1] *Es-Sehifetus-sedžadijjetul-kamila*, imama Zejnulabidina, 13.
[2] El-Hašr, 8.

nastanili i iman prihvatili; oni vole one koji im doseljavaju, i u grudima svojim nikakvu zavist, zato što im se daje, ne osjećaju, i više vole njima nego sebi, mada im je i samima potrebno. A oni koji se uščuvaju lahkomosti i tvrdičluka, oni će sigurno uspjeti'?"[1] "Nismo!", odgovoriše oni. On zaključi: "E, ja svjedočim da vi niste oni za koje je Allah rekao: 'Oni koji poslije njih dolaze – govore: 'Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv."[2] Napolje, odlazite! Allah će s vama učiniti šta On htjedne."[3]

Ebu Hazim el-Medeni je o Zejnulabidinu rekao: "Nisam vidio učenijeg Hašimiju od Alije ibn Hasana. Kada je upitan o položaju Ebu Bekra i Omera kod Allahovog Poslanika, s.a.v.s., on je pokazao rukom na njihov mezar i rekao: 'Imali su ovakvo mjesto kod njega.'"[4]

Imam Muhammed el-Bakir o ashabima

Ibn Sad od Bessama es-Sajrefija prenosi da je upitao Ebu Džafera el-Bakira o Ebu Bekru i Omeru, pa mu je odgovorio: "Tako mi Allaha, ja ih smatram prijateljima i molim Allaha za njihov oprost! I ne znam nikoga od Ehli-bejta a da ih nije smatrao svojim prijateljima."[5] El-Bakir je također o ova dva ashaba znao reći: "Svi potomci Fatimini jedinstveni su u tome da o Ebu Bekru i Omeru govore najljepše što umiju."[6] A kada ga je jednom prilikom Urva ibn Abdullah upitao o ukrasu na njegovom maču, El-Bakir je odgovorio: "Ne smeta ovaj ukras, i Ebu Bekr es-Siddik (Istinoljubivi) nosio je ukrašen mač." Ovaj se začudi: "Zar ga nazivaš Istinoljubivim?", a on poskoči jedan korak prema kibli, zatim odgovori: "Sigurno, on je Es-Siddik!", ponovio je to tri puta i dodao: "Neka Allah onoga ko ga ne zove Es-Seddik učini neiskrenim na dunjaluku i na ahiretu!"[7]

---

[1] El-Hašr, 9.
[2] El-Hašr, 10.
[3] *El-Hil'ja*, imama Ebu Nuajma, 3/136, 137, *Kešful-gumma*, imama El-Irbilija, 2/291.
[4] *Sijeru ealamin-nubela,* 4/394.
[5] *Et-Tabekat*, 5/321.
[6] *Sijeru ealamin-nubela,* 4/406.
[7] Ibid, 4/408.

Od njega se također prenosi da je jednom prilikom rekao: ”Nisu se isukale sablje, niti su se uspostavljali safovi za namaz, niti za boj, niti se ezan čuo, niti je bilo objavljeno: ’O vi koji vjerujete,’ sve dok nisu u islam ušli El-Kajletovi sinovi: El-Evs i El-Hazredž.”[1]

A Džafer el-Džufi prenosi da mu je jednom prilikom Muhammed El-Bakir rekao: ”O Džafere, do mene je došla vijest da Iračani misle kako nas vole, pa pretresaju Ebu Bekra i Omera, misleći da sam im ja tako naredio. Prenesi im od mene da se ja njih (Iračana) pred Allahom odričem, tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša. Kada bih postao njihov namjesnik, Allahu bih se približavao ubijanjem takvih ljudi. I ne bi me zapalo Muhammedovo, s.a.v.s., zauzimanje (na Sudnjem danu) ako ne bih molio da im (Ebu Bekru i Omeru) Allah oprosti i da im se smiluje. Ko ne zna vrijednosti Ebu Bekra i Omera, taj ne poznaje sunnet.”[2]

Imam Zejd ibn Alija ibn Hasan o ashabima

Od imama je Zejda Hašim ibn el-Burejd prenio da je ponekad govorio: ”Ebu Bekr je bio prvak među zahvalnim,” potom bi proučio ajet: ”A Allah će zahvalne nagraditi.” I dodao bi: ”Odricanje od Ebu Bekra jeste odricanje i od Alije.”[3]

Također, često je govorio za Ebu Bekra i Omera: ”Nisam čuo nikoga iz moje porodice da ih spominje osim po dobrom.”[4]

Zanimljiv je također zapis u knjizi *Er-Rijadul-mustetaba*, autora Jahje ibn Ebi Bekra el-Amirija, u kojem prenosi da je El-Mensurubillahi Abdullah ibn Hamza, inače jedan od velikih imama Zejdija[5], u svom djelu *Dževabul-mesailit-tuhamijjja*, potvrdio stav imama Zejda glede ashaba, r.a. Zapisao je slijedeće: ”Zejd ih je sve pohvalio i istakao je njihove prednosti u odnosu na ostale ljude. Rekao je: ’Oni su najbolji ljudi koji su bili u doba Allahovog Poslanika, s.a.v.s., i poslije njega, pa je Allah bio zadovoljan njima i nagradio ih je za njihovu privrženost vjeri.’ Ovakvo je stanovište naše škole i ističemo ga bez ikakve zlobe, i ne

---

[1] *Bihharul-envar*, 22/312.
[2] *El-Bidajetu ven-nihaja*, 9/211.
[3] *Sijeru ealamin-nubela,* 5/390.
[4] *Tarihul-umemi vel-muluki*, imama Taberija, 7/180.
[5] Jedan od šijitskih pravaca. (Op. prev.)

krijemo ga bojeći se nekoga, a onaj koji je ispod nas položajem i značajem vrijeđa, proklinje, kudi i potvara. Mi se pred Uzvišenim Allahom odričemo onoga što takvi čine. Ovo je ono čemu uče naši očevi, od Alije, r.a., pa sve do nas... A oni koji smatraju da je pravi vilajet[1] vrijeđanje i psovanje ashaba, r.a., i odricanje od njih, oni se tako odriču i Muhammeda, s.a.v.s., a da toga i nisu svjesni."[2]

Imam Abdullah ibn Hasan ibn Hasan ibn Alija o ashabima

Imam Abdullah ibn Hasan visoko je vrednovao pravedne halife i ashabe, kao i pripadnike Ehli-bejta. Tako hafiz Ibn Asakir bilježi od Ebu Halida el-Ahmera da je rekao: "Pitao sam Abdullaha ibn Hasana o Ebu Bekru i Omeru, pa mi je odgovorio: 'Neka je Allahov salavat[3] na njih, i neka ne blagoslovi onoga ko ne moli za njih.'"[4]

Drugom prilikom rekao je: "Njih su mi dvojica u srcu, a Allaha molim za njih, i s tom se dovom pribilžavam Uzvišenom Allahu."[5]

A Hafs ibn Omer, štićenik imama Abdullaha ibn Hasana, prenosi da ga je jednom vidio kako uzima mesh po čarapima, pa ga je upitao: "Zar činiš mesh?!" A on mu je odgovorio: "Mesh činim jer i Omer ibn Hattab činio mesh, a ko Omera uzme za primjer, to će mu pred Allahom biti pouzdan dokaz."[6] Značenje je: Omer, r.a., povjerljiv je i pouzdan primjer u prakticiranju Šerijata. Sličan, pa i uvjerljiviji stav imama Abdullaha prenosi Hafs ibn Kajs, koji ga je jednom upitao o meshu, a on mu je odgovorio: "Čini mesh, jer činio ga je i Omer ibn

---

[1] Tj. odanost i prijateljstvo Ehli-bejtu. (Op. prev.)

[2] *Er-Rijadul-mustetaba*, str. 300.

[3] U suri Et-Tevba, u ajetu 103, Uzvišeni kaže: "I pomoli se (donesi salavat) za njih, molitva tvoja će ih, zaista, smiriti." Donositi salavat znači činit dovu za njih, kako to navodi imam Buhari u poglavlju *O dovi vladara za onoga koji dijeli sadaku* (63). A od Džabira ibn Abdullaha prenosi se da je neka žena tražila od Vjerovjesnika, s.a.v.s., da moli za njenog muža, pa je rekao: "Neka je salavat od Allaha na tebe i tvoga muža." Hadis bilježi Ebu Davud u poglavlju *O sedždi – salavat na nekog drugog osim Poslanika, s.a.v.s.* Lanac prenosilaca je vjerodostojan. Dakle, salavat u ovim predanjima znači molitvu ili dovu i to je ono što je ciljao imam Abdullah u gornjem tekstu.

[4] *Tarihu Dimešk*, 29/255, 256.

[5] Ibid, 256.

[6] Ibid, 255.

Hattab!” Hafs mu nato reče: ”Ja te pitam, da li ti činiš mesh!?” A imam mu odgovori: ”Kada ti kažem da je Omer nešto činio, za tebe treba biti sigurniji i jači dokaz! Govorim ti o Omerovom postupku, a ti pitaš za moje mišljenje. Omer je bio bolji od mene i od mase ovakvih poput mene.” ”Ebu Muhammede”, obratio mu se Hafs, ”ljudi govore da vi to radite iz tukje[1]?!” I dok su tako bili između kabura (Poslanika) i minbera Poslanikove džamije, Ebu Muhammed Hasan poče govoriti: ”Allahu moj, ovo ja govorim javno i tajno! Poslije ovoga što sam ti rekao, o Hafse, ne vjeruj nikome ko priča drugačije. A žalosno je da ljudi govore da je Alija bio prisiljen, i da mu je Allahov Poslanik, s.a.v.s., naredio nešto, a da on to nije učinio. Puno je stvari izmišljeno na Aliju!”[2]

U istom je djelu zabilježeno da je Muhammed ibn el-Kasim el-Esedi Ebu Ibrahim rekao: ”Vidio sam Abdullaha ibn Hasana ibn Aliju kada je pred njim spomenuto Osmanovo ubistvo, zaplakao je tako jako da su suze pokvasile njegovu bradu i odjeću.”[3]

Imam Džafer es-Sadik o ashabima

Prenosi se da je imam Džafer ovako kazivao: ”Ashaba je bilo dvanaest hiljada, osam hiljada iz Medine, dvije hiljade iz Mekke i dvije hiljade iz drugih mjesta. Niko od njih nije bio kaderija, ni murdžija, ni harurija[4], ni mutezila, ni racionalist. Oni bi i noću i danju suzili, govoreći: govoreći: ’Uzmi naše duše, Allahu, prije nego što se odamo ovom svijetu!’”[5]

Nezamislivo je da raskalašeni pojedinci željni smutnje mogu nazivati ashabe, r.a., licemjerima, a oni nisu bili ni murdžije, ni mutezile, ni harurije, ni racionalisti, koji ne uzimaju argmente Kur’ana i Hadisa. Ovo što ovdje govori imam Džafer ustvari je kur’ansko mjerilo kojim ih je opisao, jer sam Kur’an hvali Poslanikove ashabe i veseli ih Allahovim

---

[1] Tukja je zatajena istina ili govor o nečemu što nije istina. Kod šiija ju je dozvoljeno izreći zbog određenog straha ili da bi se postigla određena ideološka ili materijalna korist.

[2] *Tarihu Dimešk*, 29/ 256.

[3] Ibid.

[4] Tj. liberal.

[5] *El-Hisal*, str. 683/15, i *Bihharul-envar*, 22/305.

zadovoljstvom i vječnim Džennetom. Nemoguće je da dobronamjeran čovjek poslije ovoga svede broj ashaba na broj manji od prstiju dvije ruke. Tako Ehli-bejt nije govorio.

Jednom je prilikom Mensur ibn Hazim došao imamu Džaferu da ga pita o Poslanikovim, s.a.v.s., ashabima. Rekao mu je: "Zašto mi, kada te upitam nešto odgovoriš na određen način, a kada dođu drugi ljudi i pitaju te to isto, ti im odgovoriš na posve drukčiji način?" Odgovorio mu je: "Mi odgovaramo ljudima nekad nadugo, a nekad skratimo odgovor." Ovaj ponovo upita: "Obavijesti me onda o ashabima Allahovog Poslanika, s.a.v.s., jesu li bili iskreni prema njemu ili su ga varali?" "Nesumnjivo, bili su iskreni!", odgovorio mu je Džafer, a Hazim opet upita: "A zašto su se onda razilazli?" Džafer mu na to odgovori: "Zar ne znaš da bi neko od njih došao Allahovu Poslaniku, s.a.v.s., i upita ga određeno pitanje, i dobio bi odgovor, ali bi u međuvremenu bili derogorani[1] neki hadisi (prije izrečeni)!"[2] I ovdje imam Džafer potvrđuje iskrenost ashaba, a kako da to ne učini kada od svoga djeda, poslanika Muhammeda, s.a.v.s., prenosi njegovu hutbu koju je izrekao na Oprosnom hadžu u džamiji na Mini. Zahvalio je Allahu kako se najljepše može zahvaliti i rekao: "Allah prosvijetlio lice onog čovjeka koji čuje moje riječi pa ih zapamti i prenese onome ko ih nije čuo! Možda će čovjek prenijeti nešto, ali to što prenosi neće razumjeti u potpunosti, i možda će čovjek prenijeti onome ko bolje razumije od njega. Srce muslimana neće obuzeti nelagoda prema trome: iskrenom djelu, učinjenom radi Allaha, savjetu imamima muslimana i privrženosti džematu. Zaista, njih njihovo jedinstvo čuva, muslimani su braća, krv im je iste vrijednosti. Kada neko od njih, pa makar bio i najslabiji, dadne nekome zaštitu, onda zaštićni uživa sigurnost; zajedno su kada treba stati protiv drugih."[3]

Ovaj hadis zapravo svjedoči i dokazuje kako se Allahov Poslanik, s.a.v.s., oslanjao na ashabe i kako im je potpuno povjeravao prenošenje hadisâ, jer su bili iskreni i povjerljivi. Džafer je zato od

---

[1] Šerijat u doba Poslanika, s.a.v.s., objavljivan je s povremenom derogacijom, naprimjer, Uzivšeni kaže: "Mi nijedan ajet ne mijenjamo, niti ga u zaborav ostavljamo, a da bolji od njega ili sličan njemu ne donesemo..." (El-Bekara, 106), pa bi neki ashab čuo određen hadis koji bi nakon nekog vremena bio derogiran drugim hadisom koji bi čuli drugi ashabi. I oni prvi prenosili su prvi hadis, jer nisu znali za derogaciju.

[2] *El-Kafi*, 1/25, poglavlje *Vrijednost znanja*.

[3] *El-Hisal*, str. 149, 150/182.

svoga oca imama Alije zapamtio oporuku: ”Savjetujem vas u glede ashaba: pazite njihovo pravo i ne vrijeđajte ih! Naime, oni nisu činili novotarije, niti su podržali novotare, a Allahov je Poslanik, s.a.v.s., oporučio da se pazi njihovo pravo.”[1]

Bessam es-Sajrefi upitao je imama Džafera o Ebu Bekru i Omeru, i on mu je odgovorio: ”Tako mi Allaha, ja ih smatram prijateljima i molim Allaha za njihov oprost! I ne znam da ih je iko od Ehli-bejta smatrao svojim neprijateljima.”[2]

Zabilježeno je, također, da je Džafer od svojih djedova prenio kako je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: ”Budite postojani na Pravom putu i volite moju porodicu i ashabe.”[3]

Imam Musa el-Kazim o ashabima

Imam Musa ibn Džafer zapamtio je sljedeći hadis njihovog djeda, Resulullaha, s.a.v.s.: ”Ja sam jamac opstanka svojih ashaba: ako umrem, približit će im se ono što je obećano (iskušenja). Moji su ashabi jamac opstanka ummeta: ako poumiru, približit će se ono što mu obećano (iskušenja). A ova će vjera biti iznad svih drugih vjera sve dok među vama bude onih koji su me vidjeli (ashaba).”[4]

Imam Musa od svog oca i djeda također prenosi hadis Allahovog Poslanika, s.a.v.s., u kojem stoji: ”Četiri su generacije, a ja živim u najboljoj. Potom će doći druga i treća. A kada dođe četvrta, sastavit će se muškarci s muškracima i žene sa ženama, a Allah će Svoju knjigu povući iz grudi sinova Ademovih, pa će poslati crni vjetar. Niko poslije neće ostati osim Uzvišenog Allaha, svi će pomrijeti.”[5] I u ovom hadisu Allahov Poslanik, s.a.v.s., nedvosmisleno potvrđuje da je stoljeće u kojem je živio on sa svojim ashabima, navrednije i najbolje.

---

[1] *Bihharul-envar*, 22/306.
[2] *Sijeru ealamin-nubela,* 4/404.
[3] *Bihharul-envar*, 27/133.
[4] *Bihharul-envar*, 22/309, *Nevadirur-Ruvanidi*, str. 23. Muslim (6466) bilježi hadis od Musaa el-Ešarija, r.a., sa sličnim značenjem.
[5] *Bihharul-envar*, 22/309, a sličan hadis bilježe Buhari, (2509) i Muslim (2533).

Imam Alija er-Rida o ashabima

I imam Er-Rida kao i njegov otac, amidže i djedovi, istovjetno hvali ashabe. Zabilježeno je da je rekao: "Kada je Uzvišeni Allah poslao Musaa ibn Imrana, odabravši kao onoga kome će se neposredno obratiti, rastavio je radi njega more, pa su se spasili Izraelićani. I dao mu je Tevrat i Ploče, pa je Musa vidio svoj položaj kod Gospodara. Musa je potom rekao: 'Gospodaru, ako je porodica Muhammedova takva, da li je među prijateljima vjerovjesnikâ bilo onih koji su bolji od mojih prijatelja?' Allah mu je odgovorio: 'O Musa, zar ne znaš da je vrijednost ashaba Muhammedovih iznad vrijednosti prijatelja koje su imali svi ostali poslanici, i da je vrijednost porodice Muhammedove iznad porodica svih ostalih poslanika, i da je vrijednost Muhammeda iznad vrijednosti svih poslanika!' Musa reče: 'Gospodaru, kada bi ih mogao bar vidjeti?!' Allah tada objavi Musau: 'O Musa, nećeš ih vidjeti, jer nije ovo vrijeme u kojem će se pojaviti, ali ćeš ih vidjeti u Džennetu, prostranom Adnu i Firdevsu, zajedno s Muhammedom, u ljepotama, gdje će uživati.'"[1]

Ashabima, dakle, pripada spomenuta vrijednost i čast, bez izuzetka, posebno zato jer su kao Poslanikovi drugovi istaknuti kao vredniji od svih drugova svih ostalih poslanika.

Imam Hasan ibn Muhammed el-Askeri o ashabima

I od imama El-Askerija prenosi se Poslanikov, s.a.v.s., hadis sličan prethodnom: "Kada je Uzvišeni Allah poslao Musaa ibn Imrana, odabravši ga kao onoga kome će se neposredno obratiti, rastavio je radi njega more, pa su se spasili Izraelićani. I dao mu je Tevrat i Ploče, pa je vidio svoj položaj kod Gospodara. Musa je potom rekao: 'Gospodaru, počastio si me onako kako nisi počastio nikoga prije mene!' Allah mu je odgovorio: 'O Musa, zar ne znaš da je Muhammed vredniji kod Mene od svih meleka i ljudi!' Musa potom upita:

[1] *Bihharul-envar,* 13/340, *Te'vilul-ajat*, str. 411.

’Gopodaru, ako je Muhammed najvredniji kod Tebe od svih stvorenja, postoji li vjerovjesnička porodica vrednija od moje?’ Allah mu odgovori: ’O Musa, zar ne znaš da je vrijednost porodice Muhammedove iznad vrijednosti porodica svih vjerovjesnika, i da je vrijednost Muhammeda iznad vrijednosti svih vjerovjesnika!’ Musa ponovo upita: ’Gospodaru, ako je porodica Muhammedova kod Tebe na tom stupnju, postoje li prijajtelji vjerovjesnika koji su vredniji od mojih prijatelja?’ Uzvišeni mu Allah odgovori: ’O Musa, zar ne znaš da je vrijednost ashaba Muhammedovih iznad vrijednosti prijatelja koje su imali svi poslanici, i da je vrijednost porodice Muhammedove iznad porodica svih poslanika, i da je vrijednost Muhammeda iznad vrijednosti svih poslanika!’”[1]

Ovdje smo naveli samo neznatan dio predanja u kojima Ehli-bejt hvali ashabe, r.a. A hvalili su ih zato jer su među njima vladale čvrste veze, pune iskrenosti i prisnosti. I ovo navedeno trebalo bi biti dovoljno da se razbiju nedoumice i nelagoda koje imaju neki muslimani spram ashabâ. Neki su od njih, nažalost, toliko zastranili pa smatraju da se mržnjom prema ashabima iskazuje ljubav prema Ehli-bejtu, a iz navedenih izjava vidjeli smo da to nikako nije bio put Ehli-bejta. Kada bi se otklonila ova neopravdana mržnja, sigurno bi se povećalo jedinstvo muslimana.

---

[1] *Tefsirul-imamil-Askeri*, str. 31.

POGLAVLJE III

ASHABI O EHLI-BEJTU

Halifa Ebu Bekr, r.a., o Ehli-bejtu

Ashabi su posebno voljeli i poštovali Ehli-bejt.

Ebu Bekr Es-Siddik, r.a., posebno se ponosio tazbinskom vezom s Allahovim Poslanikom, s.a.v.s. Imam Buhari zabilježio je da se Ebu Bekr jednom prilikom obratio Aliji: "Tako mi Onoga u Čijoj je ruci duša moja, draže mi je održavati rodbinske veze s rodbinom Allahovog Poslanika, s.a.v.s., nego sa svojom rodbinom!"[1] Ibn Omer prenosi da je Ebu Bekr, r.a., rekao: "Pazite na Muhammedovo, s.a.v.s., pravo pazeći na njegovu porodicu!"[2] Ebu Ja'ala je zabilježio preko Ukbe ibn el-Harisa da je Ebu Bekr nekoliko dana nakon Poslanikove, s.a.v.s., smrti klanjao ikindija-namaz i izašao iz džamije te ugledao Hasana, r.a., kako se igra sa djecom. Podigao ga je i stavio na ramena, pa izrekao stih: "Kako li samo Poslaniku sliči, kao da nije Alijin sinčić." Alija, r.a., to je gledao i smijao se.[3]

Ovaj događaj koji se zbio nekoliko dana nakon Poslanikove smrti, kako stoji u predanju, pobija navode pojedine knjige povijesti da se Alija, r.a., nekoliko mjeseci sustezao od prisege halifi Ebu Bekru. A sigurno je, bez obzira na navedeno predanje, da ne liči niti dolikuje ocu dvojice džennetskih mladića, Hasana i Husejna, da se mimoilazi s ashabima, r.a., i razjedinjuje džemat. To s jedne, a s druge, opet, strane, ne dolikuje mu da se odrekne prava koje mu je po nekima Allah propisao (da on bude prvi Poslanikov, s.a.v.s., nasljednik). Naprotiv, svi su ashabi bili saglasni da se Ebu Bekru, r.a., dâ prisega na vjernost, a među njima i Alija, r.a., a i Zubejr, r.a. Dokaz tome zabilježio je Bejheki, sa svojim lancem prenosilaca, preko Ebu Seida el-Hudrija, koji kazuje: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., preselio je na ahiret, a ashabi su se okupili u kući Sa'da ibn Ubade, i među njima bijahu Ebu Bekr i Omer. Tada ispred ensarija ustade neko i reče: 'Vi znate da smo mi, ensarije, bili pomagači Allahovog Poslanika, s.a.v.s., i bit ćemo pomagači njegovog nasljednika, halife, kao što smo bili njegovi pomagači!' Omer ibn Hattab na to reče: 'Pravo je rekao vaš govornik! A da ste rekli drukčije,

---

[1] Buhari (3712), poglavlje *Poslanikove rodbinske veze*. Vidjeti: *Bihharul-envar*, 43/301.

[2] Buhari (3713), poglavlje: *Počasti Hasana i Husejna*.

[3] Ebu Ja'la (38). Recenzent navodi da je lanac prenosilaca vjerodostojan. Sličan hadis bilježi i Buhari, (3542). Vidjeti: *Kešful-gummeti fi marifetil-eimma*, 2/16.

ne bi vam dali prisegu.' Potom uze Ebu Bekra za ruku i reče: 'On je vaš, dajte njemu prisegu!' I prisegnuše mu i ensarije i muhadžiri, a Ebu Bekr se potom pope na minber i pogleda u prisutne, pa kad ne vidje Zubejra posla po njega i on dođe. 'O tetiću Allahov Poslanika', obrati mu se Ebu Bekr, 'želiš li to pocijepati muslimansko jedinstvo?!' 'Ne želim!', odvrati Zubejr i dodade: 'Ne kori, o nasljedniče Allahova Poslanika!', te ustade i dade prisegu Ebu Bekru. Potom pogleda u ljude i ne vidje Aliju, pa posla po njega. Kada se Alija pojavio, Ebu Bekr mu se obrati: 'Amidžiću i zete Allahova Poslanika, želiš li to pocijepati muslimansko jedinstvo?' 'Ne kori, nasljedniče Allahova Poslanika!', odvrati Alija pa i on dade prisegu. Eto tako ljudi pripovijedaju, ili tome slično."

Hafiz Ebu Alija en-Nejsaburi ispričao je sljedeće: "Čuo sam Ibn Huzejmu da kaže: 'Došao mi je Muslim ibn Hadždžadž i upitao o ovom hadisu, pa sam mu ga zapisao na koži i pročito ga. On reče: 'Ovaj hadis vrijedi koliko bravče!' Ja rekoh: 'Ne koliko bravče, nego vrijedi *bedre*[1]!''" Isti hadis, samo u kraćoj verziji, bilježi i imam Ahmed, a Hakim Hakim u svom *Mustedreku*, prenoseći od Affana ibn Muslima i Vuhejba, bilježi podugačak hadis koji je sličan navedenom.[2]

Sva ova predanja tačnija su od predanja u kojem Aiša, r.a., navodi da je Alija, r.a., učinio prisegu tek šest mjeseci kasnije, jer je Aiša prenijela ono što je znala i za šta je mislila da je tako, a Ebu Seid el-Hudri prenio je ono što je znao i doživio. Pravilo kaže: Onaj ko raspolaže pouzdanim dokazom, ima se preferirati nad onim koji ne raspolaže tim istim dokazom.

Darekutni u djelu *Fedailus-sahabeti ve menakibuhum* bilježi, sa svojim lancem prenosilaca, da je Abdullah ibn Džafer, r.a., govorio: "Smilovao se Allah Ebu Bekru! Bio je naš staratelj, a divan li je staratelj i zaštitnik bio! Nismo imali nikoga boljeg od njega kao dušebrižnika i odgajatelja[3]. Jednom smo sjedili u njegovoj kući, kada dođe Omer i zatraži dopuštenje da uđe (a dopuštenje se tražilo tri puta), i ne bi upušten. Omer drugi put zatraži dopuštenje, ali opet ne bi upušten. A kad zatraži dopuštenje treći put, bi upušten: 'Uđi!', reče Ebu Bekr, pa

---

[1] Bedre je kesa u kojoj je vrijednost 7000 zlatnika.

[2] *El-Bidajetu ven-nihaja*, 6/301.

[3] Esma bint Umejs, r.a., bila je majka Abdullaha ibn Džafera, r.a., a kada joj je muž Džafer poginuo kao šehid, njome se oženio Ebu Bekr, r.a., i s njim je imala sina Muhammeda. Kada je Ebu Bekr preselio, njome se oženio Alija ibn Ebu Talib, r.a., i s njim je imala djece.

Omer uđe i uvede nekoliko ashaba. Omer upita: ’O halifo Allahova Poslanika, zašto nas zadrža ispred vrata? Dva puta smo tražili dopuštenje, i nisi nas upustio, to si učinio tek treći put.’ Ebu Bekr mu odgovori: ’Džaferovi su sinovi sjeli jesti pa sam se pobojao da ćete im se, kada uđete, pridružiti u jelu.’”[1] Tako se Ebu Bekr brinuo o djeci svoje supruge i Džafera koji je poginuo kao šehid.

Vladar pravovjernih Omer ibn Hattab, r.a., o Ehli-bejtu

Omer, r.a., imao je izuzetne, bliske i srdačne veze s Ehli-bejtom. To se može zaključiti iz predanja u kojima se međusobno hvale i jedni druge spominju po dobru. Omerov, r.a., brak s Alijinom, r.a., kćerkom Ummu Kulsum također osvjetljava te veze, kao i nadijevanje imena Omer, što je bilo učestalo kod Ehli-bejta.

Zanimljivo je predanje koje bilježi imama Buhari da je Omer ibn Hattab, r.a., kada bi ih zadesila suša, dovio za kišu posredstvom Abbasa ibn Abdulmuttaliba. Govorio bi: ”Allahu moj, prije smo te molili za kišu posredstvom[2] našeg Vjerovjesnika, pa si nam je davao, a sada te molimo posredstvom Vjerovjesnikova amidže da nam podariš kišu.” I kiša bi zaista pala.[3]

Ibn Sa‘d je djelu *Et-Tabekatul-kubra* zabilježio da je Omer, r.a., rekao Abbasu ibn Abdulmuttalibu, r.a.: ”Tako mi Allaha, kada si prihvatio islam, to mi je bilo draže nego da je moj otac Hattab prihvatio islam, jer si ti kao musliman draži Allahovu Poslaniku, s.a.v.s., od Hattaba kao muslimana.”[4]

A Omerovu, r.a. hvalu upućenu Aliji, r.a., između ostalih muhadisa, bilježi i imam Ahmed u djelu *Fedailus-sahaba*. To Urva ibn Zubjer pripovijeda na sljedeći način: ”Neki je čovjek počeo loše govoriti o Aliji u Omerovom prisustvu, a Omer će njemu: ’Znaš li ko je u ovom mezaru? Muhammed ibn Abdullah ibn Abdulmuttalib, a Alija je sin Ebu

---

[1] *Fadailus-sahabeti ve nevakibuhum*, dio 12.
[2] Tj. molio je za nas Vjerovjesnik, s.a.v.s., da nam podariš kišu, a sada nam za kišu dovi njegov amidža Abbas ibn Abdulmuttalib, r.a.
[3] Buhari (1010), poglavlje *Spomen Abbasa ibn Abdulmuttaliba*.
[4] *Et-Tabekatul-kubra*, 4/23, i *El-Bidajetu ven-nihaja*, 2/298.

Taliba ibn Abdulmuttaliba. I Aliju spominji samo po dobru, jer ako njega budeš prezirao, povrijedit ćeš ovoga u ovom mezaru.'"[1]

Ibn Abdulberr u djelu *El-Istiab* bilježi da je Omer, r.a., rekao: "Najbolji poznavalac sudskih propisa jeste Alija."[2] A Ibn Asakir u svom kapitalnom djelu iz povijesti bilježi: "Omer ibn Hattab, r.a., dao je da se vodi opća evidencija pa je propisao i da se vrši isplata, a uvrstio je i Hasana i Husejna, uz njihova oca, s učesnicima Bitke na Bedru radi njihova srodstva s Allahovim Poslanikom, s.a.v.s., pa je svakom od njih doznačio po 5 hiljada."[3]

Sličnu, samo dosta dužu verziju ovog predanja, bilježi Ibn Sa'd, s lancem prenosilaca u kojem Džubjer ibn el-Huvejris prenosi da je Omer ibn Hattab tražio mišljenje muslimana o evidentiranju i uvođenju državnih protokola, pa mu Alija ibn Ebu Talib reče: "Podijeli sve što se sabere od imetka tokom godine, ništa ne ostavljajući." A Osman ibn Affan reče: "Ima dovoljno imetka za sve muslimane, a ako ne budete vodili evidenciju ko je uzeo a ko nije, bojim se da će se to pročuti (pa će možda ko je uzeo jednom opet doći, znajući da ništa nije evidentirano)." Potom mu se obrati Velid ibn Hišam ibn el-Mugira: "O vladaru pravovjernih, bio sam u Šamu i vidio da tamošnji vladari vode evidenciju glede opreme vojske, pa i ti vodi evidenciju glede toga." Omeru se to svidjelo pa zovnu Ukajla ibn Ebu Taliba, Mahremu ibn Nevfela i Džubejra ibn Muti'ma, trojicu Kurejšija, dobrih poznavaoca rodoslovlja, pa im reče: "Evidentirajte svakog čovjeka, i to po njihovim položajima!" I oni su sve popisali, počevši od potomaka Hašimija, potom Ebu Bekra i njegova plemena, potom Omera i njegova plemena, shodno redoslijedu halifa. Kada Omer vidje kako su zapisali, reče im: "Zacijelo bih volio da je tako, ali ne, već počnite od Vjerovjesnikova, s.a.v.s., roda, od bližnjih prema daljima, tako da Omeru date mjesto koje mu je Allah dao." Autor, potom, bilježi predanje o kojem ga je obavijestio Muhammed ibn Omer, a njemu je kazivao Usama ibn Zejd, prenoseći od svoga oca, a on od svoga oca da je rekao: "Kada je Omeru ibn Hattabu predočena djelovodna knjiga, a u njoj potomci Tejima zapisani odmah poslije potomaka Hašimija, a potomci Adijja poslije potomaka Tejima, čuo sam ga kako naređuje: 'Upišite Omera po rasporedu, počnite evidenciju od najbliže (Poslanikove) rodbine, pa

[1] *Fedailus-sahaba* (1089). Recenzenti navode da je predanje vjerodostojno.
[2] *El-Istiab* (1781).
[3] *Tarihu Dimešk*, 14/179.

dalje.’ Potom mu dođoše pripadnici plemena Adijj i rekoše: ’Ti si halifa Allahova Poslanika, s.a.v.s., ili si Ebu Bekrov halifa, a Ebu Bekr (i dalje) Poslanikov, s.a.v.s., halifa?! Pa zašto ne ostaviš naše mjesto (na spisku) kako su oni i zapisali?!’ Omer im uzvrati: ’Ah, ah, potomci Adijja, vi bi da do imetka dođete preko mojih leđa, da moja dobra djela budu uništena zbog vas. Ne, tako mi Allaha, nećete se upisivati prije reda, pa makar bili posljednji na spisku! Moja dva prijatelja prethodnika meni su trasirali put kojim ću ići, pa ako se s njima raziđem, i sa mnom će se (muslimani) razići! Tako mi Allaha, nismo postigli ovosvjetsku čast i ne nadamo se nagradi na ahiretu osim zbog Muhammeda, s.a.v.s., jer on je naša čast, a njegovo je pleme najčasnije među Arapima.’”[1]

Zehebi, opet, bilježi jednu drugu zgodu koja kazuje o brizi prema Ehli-bejtu. Naime, kada je Omer, r.a., dao da se podijeli odjeća djeci ashaba, pa se nije našlo ništa što je odgovaralo Hasanu i Husejnu, naručio im je odjeću iz Jemena. Kasnije je rekao: ”Sad mi se duša smirila!”[2]

I Ibn Asakir bilježi da je jednom prilikom Omer, r.a., rekao Husejnu, r.a: ”Sinko moj, dođi nam kad mogneš, navrati.” Husejn, r.a., poslije priča: ”I otišao sam mu jedan dan, a on je bio s Muavijom, r.a., a sin mu Abdullah stajaše na vratima, nije ga upustio, pa se i ja vratih. Poslije nekog vremena srete me i reče: ’Sinko, ne vidjeh te, nisi nam nikako dolazio’. Rekoh mu: ’Dolazio sam, ali si bio s Muavijom, i vidio sam Abdullaha (nisi ga upustio) kad se vratio, pa se i ja vratih.’ A Omer mi uzvrati: ’Ti imaš veće pravo da uđeš od Abdullaha, sina Omerova. Slavu koju vidiš dobili smo prije svega od Allaha, pa onda zbog vas.’” Onda je stavio ruku na svoju glavu (aludirajući na čast).[3] Iz ovih predanja, dakle, vidimo da je Omer volio i cijenio Husejna, iako je bio mlad, i koliku je brigu iskazivao za njega kao pripadnika Ehli-bejta.

Zabilježene su, također, Omerove, r.a., geste uvažavanja i pohvale prema učenjaku ovoga ummeta, Abdullahu ibn Abbasu, r.a. Imam Buhari je, naime, zabilježio sljedeće Ibn Abbasove, r.a., riječi: ”Omer me je vodio na sijela s veteranima Bitke na Bedru, pa su mu neki prigovorili: ’Zašto dovodiš ovog dječaka?’ Omer im odvrati: ’On je potomak onih koje dobro znate!’”[4] A Ibn Abdulberr bilježi da je Omer,

---

[1] *Et-Tabekatul-kubra*, 3/295, 296.
[2] *Sijeru ealamin-nubela*, 3/250, i *Tarihu Dimešk*, 14/1880.
[3] *Tarihu Dimešk*, 14/179.
[4] Buhari (4294).

r.a., o Ibn Abbasu, r.a., često znao reći: ”Divan li je tumač Kur’ana Abdullah ibn Abbas!” Isto tako, kada bi Ibn Abbas došao kod Omera, halifa bi rekao: ”Došao je mladić koji pripada nama, srednjovječnim ljudima, koji puno pita da naučii koji ima srce koje razumije.”[1]

A Hakim navodi predanje vezano za Omerov brak s Alijinom kćerkom Ummu Kulsum. Naime, Alija ibn Hasan pripovijeda da je Omer ibn Hattab, r.a., od Alije, r.a., zaprosio njegovu kćerku Ummu Kulsum. Rekao mu je: ”Udaj je za mene!”, a Alija, r.a., odgovorio mu je: ”Čuvam je za svog bratića Džafera.” Omer mu na to reče: ”Udaj je za mene! Tako mi Allaha, niko je ne želi za ženu kao što je ja želim!” Tako se Alija, r.a., složi i udade je za Omera. Omer je zatim otišao muhadžirima i rekao: ”Hoćete li mi čestitati?” ”Na čemu, vladaru pravovjernih!!”, upitali su. On odgovori: ”Na ženidbi s Ummu Kulsum, Alijinom i Fatiminom kćerkom, Poslanikovom, s.a.v.s., unukom. Zaista sam čuo Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da kaže: ’Svaka veza i svako porijeklo bit će pokidano na Sudnjem danu, osim moje veze i mog porijekla’, pa sam želio da između mene i Allahovog Poslanika, s.a.v.s., bude veza i rod.”[2]

Zehebi, opet, navodi predanje u kojem se prenosi da je Ebu Hanefijja Muhammed ibn Alija, r.a., rekao: ”Omer, r.a., ušao je u kuću dok sam bio kod svoje sestre Ummu Kulsum, pa me zagrlio i rekao joj: ’Počasti ga kakvim kolačima!’”[3]

Naravno, niz je drugih primjera koji ukazuju na brižnost i ljubav koju je Omer pokazivao prema Aliji, r.a, njegovoj djeci i svim ostalim članovima Ehli-bejta.

---

[1] *El-Istiab* (1447).

[2] *El-Mustedrek*, 3/153/4684. Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim u djelu *Es-Silsiletu es-sahiha* (2036).

[3] *Sijeru ealamin-nubela*, 4/115.

Vladar pravovjernih Osman, r.a., o Ehli-bejtu

Pravedni halifa Osman ibn Affan, r.a., nije se razlikova od svojih prethodnika u odnosu prema Ehli-bejtu, pažnji i ljubavi, koje im je poklanjao. Tako, Ibn Kesir bilježi predanje da bi on i Omer, r.a., kada bi jahali na konju ili devi pa sreli Abbasa da pješači, sjahali iz poštovanja prema njemu.[1]

U istom djelu Ibn Kesir navodi: "Osman ibn Affan, r.a., uvijek je uvažavao i volio Hasana i Husejna, r.a. Tako je na dan kada su Osmana, r.a., zatočili u njegovoj kući, došao Husejn ibn Alija naoružan mačem, da se bori za Osmana. Ali Osman se prepade za njega, pa ga zaklete da se vrati kući, iz samilosti prema ocu mu Aliji, r.a., i bojeći se za Husejna, r.a."[2]

Talha ibn Ubejdullah, r.a., o Ehli-bejtu

Ibn Sa'd bilježi da je Talha, r.a., pohvalio Abdullaha ibn Abbasa, r.a., i još rekao: "Dato mu je da brzo razumije, oštroumnost i znanje."[3]

Sa'd ibn Ebu Vekkas, r.a., o Ehli-bejtu

Ovaj plemeniti ashab prenosi nekoliko predanja u kojima se hvali Ehli-bejt, a sigurno je da srce u kojem nema ljubavi i poštovanja prema njima, ne bi ovako ravnosno prenijelo i širilo njihove hvale. Imam Muslim od Sa'da, r.a., bilježi da je rekao: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., ostavio je Aliju kao namjesnika kada su krenuli u pohod na Tebuk, pa mu Alija reče: 'Zar me ostavljaš među ženama i djecom?!' A Vjerovjesnik, s.a.v.s., odvrati: 'Zar nisi zadovoljan da mi u odnosu na

---

[1] *El-Bidajetu ven-nihaja*, 7/126.
[2] Ibid, 8/36.
[3] *Et-Tabekat*, 2/370, i *El-Ensar*, imama Ibnul-Ethira, str. 828.

mene imaš položaj koji je imao Harun u odnosu na Musaa, osim što poslije mene neće biti vjerovjesnikâ?!’”[1]

U drugom predanju koje bilježi Ibn Sa‘d navodi se da je Sa‘d ibn Vekkas, r.a., pohvalio Ibn Abbasa, r.a., rekavši: ”Nisam nikoga vidio da prisebnije razmišlja i da bolje razumije, da ima veće znanje, da je strpljiviji i blaži od Ibn Abbasa. A znam da ga je Omer zvao kada se radilo o velikom problemu; govorio mu je: ’Evo problema, riješi ga!’ I poslije njega više nikoga ne bi pitao u vezi s tim, premda bi s Ibn Abbasom bilo i učesnika Bitke na Bedru, muhadžira i ensarija.”[2]

Džabir ibn Abdullah, r.a., o Ehli-bejtu

O hvali i ljubavi koju je Džabir, r.a., iskazivao prema Poslanikovoj, s.a.v.s., porodici, između ostalog, kazuje predanje koje je zabilježio Ibn Ebu Šejba, s lancem prenosilaca koji seže do Utije ibn Saa, koji je ispričao: ”Posjetili smo Džabira ibn Abdullaha (a bio je ostario toliko da su mu obrve su mu već bile spale na oči) pa sam zatražio da nam kaže štogod o Aliji ibn Ebu Talibu. On tada podiže obrve i reče: ’On je jedan od najboljih ljudi.’”[3]

A jednom je, kada je Husejn, r.a., ušao u džamiju, povikao ljudima koji su čekali namaz: ”Ko želi vidjeti prvaka džennetskih mladića, neka pogleda ovoga!”[4], rekavši baš onako kako je čuo od Vjerovjesnika, s.a.v.s.

Ibn Sa‘d, opet, bilježi da je po smrti Ibn Abbasa, r.a., Džabir ibn Abdullah, r.a., rekao: ”Danas je na ahiret preselio najučeniji, najblaži čovjek. Ummet je zbog toga pogodila nedaća od koje se neće oporaviti.”[5]

Imam Muslim bilježi od Džafera ibn Muhammeda ibn Alija ibn Husejna, a on prenosi od svog oca da je rekao: ”Posjetili smo Džabira

---

[1] Muslim (2404), poglavlje *Vrijednosti Alije ibn Ebu Taliba*, i Buhari (4416), poglavlje *Pohod na Tebuk*.

[2] *El-Bidajetu ven-nihaja*, 8/303, i *Et-Tabekat*, 2/369.

[3] *El-Musannef*, imama Ibn Ebu Šejbe (32120).

[4] Vidjeti: *Sijeru ealamin-nubela*, 3/282. Predanje je zabilježio Ebu Ja‘la, (1873). Recenzent kaže da su prenosioci povjerljivi.

[5] *Et-Tabekat*, 2/372.

ibn Abdullaha, r.a., pa nas je stao pitati ko smo, ponaosob. A kada dođe red na mene, rekoh: 'Ja sam Muhammed ibn Alija ibn Husejn.' On stavi svoju ruku na moju glavu i pokida gornju dugmad (svoje košulje), pa stavi ruku na svoje grudi i, premda sam bio tek stasao, reče: 'Dobro mi došao bratiću, kako ti mogu pomoći?''[1]

Majka pravovjernih Aiša, r.a., o Ehli-bejtu

Aiša, r.a., shodno kur'anskom tekstu, smatra se, kao i sve Vjerovjesnikove, s.a.v.s., supruge, majkom pravovjernih i pripadnicom Ehli-bejta. To je tako, a postoji niz predanja u kojima ona sama hvali i iskazuje ljubav prema ostalim članovima Ehli-bejta.

Imam Taberi je u vezi s tim zabilježio sljedeće predanje u kojem Aiša, r.a., kazuje o Aliji, r.a.: "Tako mi Allaha, između mene i Alije, r.a., nikada nije bilo nikakvih problema, među nama vladao je odnos koji obično vlada između punice i zeta; i pored svih žalbi, on je u mojim očima jedan od najboljih ljudi." A i sâm Alija, r.a., kazao je: "O ljudi, tako mi Allaha, istinu govori i ispravno je rekla: odnosili smo se jedno prema drugom onako kako je rekla, jer ona je supruga našeg Vjerovjesnika, s.a.v.s., na dunjaluku i ahiretu."[2]

Ibn Abdulberr je također zabilježio neke Aišine, r.a., izjave u kojima hvali Aliju, r.a. Jednom je prilikom kazala: "Ko vam je dao fetvu da treba postiti dan Ašure?" Kada joj odgovoriše da je tako rekao Alija, r.a., ona reče: "On je, uistinu, najučeniji čovjek u Hadisu."[3]

Ebu Davud, opet, sa svojim lancem prenosilaca, bilježi Aišino, r.a., predanje u kojem opisuje Poslanikovu, s.a.v.s., kćerku Fatimu. Govorila je: "Nisam vidjela da neko više liči Allahovu Poslaniku, s.a.v.s., po ponašanju, po vanjskoj[4] ljepoti i po upućenosti od Fatime, kćerke

---

[1] Muslim (1218), poglavlje *Vjerovjesnikov, s.a.v.s., dokaz.*
[2] *Tarihut-Taberi*, 4/544.
[3] *El-Istiab* (1871).
[4] Ili, po ljepoti govora.

Poslanikove, s.a.v.s.; štaviše, ustajali bi i sjedila onako kako je on to činio."[1]

A Hakim, opet, navodeći da je ovo predanje vjerodostojno[2] prema uvjetima imama Muslima, bilježi da je kazala: "Nisam nikoga vidjela da je iko iskrenije govorio od Fatime, osim onoga koji ju je rodio."[3]

Medžlisi bilježi da je Aiša, r.a., saznala da su haridžije ubili Aliju, r.a., pa je rekla: "Čula sam Allahova Poslanika, s.a.v.s., da je kazao: 'Allahu, oni su zločinci iz moga ummeta, i njih će ubijati najodabraniji[4] iz moga ummeta!' Između mene i Alije vladao je odnos koji je uobičajen između punice i zeta", dodala je Aiša.[5]

Zabilježeno je također da je Aiša prenijela, kada je poginuo Amr ibn Vudd, r.a., da su Ebu Bekr i Omer došli i poljubili ga u čelo.[6] A u drugom predanju, Aiša je upitala Fatimu: "Hoćeš li da te obradujem! Zaista sam čula Allahova Poslanika, s.a.v.s., da govori: 'Četiri su prvakinje žena u Džennetu: Merjem, kćerka Imranova, Fatima, kćerka Resulullahova, Hatidža, kćerka Huvejlidova, i Asija, žena faraonova.'"[7] Naravno, ovakvo nešto prenosi se samo kada nekog zaista želiš obradovati i koga istinski voliš i cijeniš.

Abdullah ibn Mesud, r.a., o Ehli-bejtu

Ibn Adbulberr bilježi da je Abdullah ibn Mesud, r.a., rekao: "Najučeniji kadija u Medini jeste Alija ibn Ebu Talib."[8] Dakako, ovakva pohvala, i još od učenjaka i plemenitog ashaba poput Ibn Mesuda, r.a., ima mnogo upečatljivije značenje.

---

[1] Ebu Davud (5217). Poglavlje *O noćnom namazu*. Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim u djelu *Sahihut-Tirmizi* (3039), poglavlje *Vrijednost Fatime, Poslanikove, s.a.v.s., kćerke*.
[2] Zehebi je saglasan s ovom ocjenom.
[3] *El-Mustedrek*, 3/175/4756.
[4] Tj. najbolji i najodabraniji muslimani u svom dobu.
[5] *Bihharul-envar*, 33/232, i *Kešful-gumma*, 1/158.
[6] *El-Iršad*, imama El-Mufida, str. 55.
[7] *El-Mustedrek*, (4853) s vjerodostojnim lancem prenosilaca, prema uvjetima Buharije i Muslima. S njim se složio Zehebi.
[8] *El-Istiab* (1871).

A Abdullah ibn Mesud, r.a., pohvalio je i Ibn Abbasa: ”Divan li je komentator Kur’ana Ibn Abbas! Bio je mlađi od nas a učeniji.”[1]

Abdullah ibn Omer, r.a., o Ehli-bejtu

Imam Buhari zabilježio je da je neki čovjek došao Ibn Omeru, r.a., i upitao ga o Osmanu, a on spomenu njegova dobročinstva i reče: ”Kao da ti je ovo zasmetalo?!” Ovaj odgovori: ”Jeste.” A Ibn Omer reče: ”Dao Allah da te stigne ponižnenje ili zadesi kakva nesreća!” Ovaj onda upita o Aliji, a Ibn Omer kaza o njegovim dobročinstvima, i da je neposredno član Poslanikove porodica, te ga upita: ”Kao da ti je i ovo zasmetalo?” Ovaj reče: ”Jeste.” Ibn Omer ponovi svoju kletvu: ”Dao Allah da te stigne ponižnenje ili zadesi kakva nesreća!”[2]

Imam Buhari također je zabilježio da je Ibn Omer, r.a., pohvalio Husejna ibn Aliju, r.a. Naime, Ibn Ebu Nuam priča: ”Bio sam kod Abdullaha ibn Omera, kad ga neki čovjek upita je li čista krv komarca. Ibn Omer upita ga: ’Odakle si?’ Ovaj odgovori da je iz Iraka. Ibn Omer reče: ’Pogledajte, pita me je li čista krv komarca a ubili su Poslanikovog, s.a.v.s., unuka! Zaista sam čuo Allahova Poslanika, s.a.v.s., kad je rekao: ’Hasan i Husejn su moja dva bosiljka na ovom svijetu.’’”[3]

O njegovim bliskim odnosima punih poštovanja prema Abdullahu ibn Džaferu ibn Ebu Talibu, r.a., svjedoči predanje koje bilježi Ibn Asakir u svom djelu o povijesti Damaska. Ibn Omer je, naime, često posjećivao Abdullaha ibn Džafera, r.a., i svijet se tome čudio. Ibn Omer, r.a., objašnjavao im je: ”Da ste vidjeli njegova oca, voljeli biste i njegova sina: na tijelu mu je prebrojano sedamdeset rana, što od mača što od strijela.”[4]

---

[1] Vidi: *Fethul-Bari*, imama Ibn Hadžera, 7/100. Autor navodi da predanje bilježi Jakub ibn Sufjan u svom *Tarihu* od Ibn Mesuda, i to s pouzdanim lancem prenosilaca.
[2] Buhari (3704), poglavlje *Vrijednosti Alije ibn Ebu Taliba*.
[3] Buhari (5994), poglavlje *O edebu*.
[4] *Tarihu Dimešk*, 29/179.

Eš-Šabi prenosi da je Ibn Omer, r.a., kad bi sreo Džaferova sina, govorio: ”Es-Selamu alejke, o sine Zuldženahajna[1]!”[2]

El-Misver ibn Mahrema, r.a., o Ehli-bejtu

Imam Ahmed zabilježio je sljedeće predanje: ”Hasan ibn Hasan[3] napisao je El-Miseveru pismo u kojem od njega prosi njegovu kćerku, pa mu ovaj kaza da će odgovor dobiti navečer. El-Misever se srete s njim, pa kad ga vidje, zahvali Allahu i reče: ’Nema veze, niti roda, niti tazbine koja mi je draža od roda i tazbine s vama, ali je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: ’Fatima je moja kćer, raduje me ono što nju raduje, a ljuti me ono što nju ljuti, a na Sudnjem će danu biti pokidane sve veze, osim moje veze i moga roda.’ Tvoja je supruga Fatima[4], kćerka Husejnova, pa kad bih ti dao svoju kćerku, Fatima bi se naljutila.’ I otišao je tako mu se ispričavši.”[5]

Ovakvo poštovanje i pažnja prema pripadnicima Ehli-bejta od ovog ashaba koji čak odbija čast tazbinske veze s Poslanikovom porodicom da ih ne bi na neki način uznemirio ili naljutio, veličanstven je primjer odnosa kakav su ashabi imali prema Poslanikovoj, s.a.v.s., porodici.

Ebu Hurejra, r.a., o Ehli-bejtu

Postoji mnogo predanja u kojima Ebu Hurejra, r.a., izražava svoju ljubav i pohvalu prema Ehli-bejtu. Naprimjer, Tirmizi i Hakim bilježe predanje u kojem Ebu Hurejra, r.a., kazuje o Abdullahu ibn Džaferu ibn Ebu Talibu: ”Nije obuo nanule, niti je jahao na jahalici, niti na brojnim

---

[1] Tj. sine vlasnika dvaju krila u Džennetu, po opisu Allahovog Poslanika, s.a.v.s., koji je tako rekao za Džafera, r.a., kada je ovaj pao kao šehid. (Op. prev.)

[2] Buhari (3708), poglavlje *Odlike Džafera ibn Ebu Taliba, r.a.*

[3] Hasan ibn Hasan ibn Alija ibn Ebu Talib, dakle Alijin unuk.

[4] Fatima bint Husejn jeste Poslanikova praunuka, a El-Misver ne želi da je išta naljuti jer je pripadnica Ehli-bejta. (Op. prev.)

[5] Imam Ahmed, u djelu *Fedailus-sahaba* (1347) i Hakima (4747), koji kaže da je predanje vjerodostojno, po uvjetim imama Muslima, a s time se saglasio Zehebi.

ogromnim devama poslije Allahova Poslanika, s.a.v.s., iko vredniji od Džafera ibn Abdullaha." Pod time je mislio na njegovu dobrotu, što potvrđuje predanje koje je zabilježio imam Buhari: "Nabolji prema nemoćnima bio je Abdullah ibn Džafer ibn Ebu Talib."[1]

Ebu Ja'la, opet, bilježi u svome *Musnedu* predanje koje prenosi Seid el-Makberi: "Bili smo s Ebu Hurejrom, r.a., kad se pojavi Hasan ibn Alija, r.a., pa nas poselami, a mi otpozdravišmo; Ebu Hurejra nije znao o kome se radi. Kad Hasan ode, rekli smo mu da je to bio Hasan ibn Alija, a on odmah skoči i pođe za njim, pa ga sustiže i obrati mu se: 'I na tebe neka je selam, na tebe prvače moj! Čuo sam Allahova Poslanika, s.a.v.s. kada je rekao: 'Zaista je Hasan prvak.''"[2]

Hakim bilježi da je jednom prilikom Ebu Hurejra, r.a., sreo Hasana, r.a., rekao mu: "Vidio sam Allahova Poslanika da te poljubio u stomak, pa deder otkrij to mjesto da te i ja tu poljubim." I Hasan mu je otkrio mjesto na stomaku, pa ga je Ebu Hurejra poljubio.[3]

Zehebi je zabilježio od Ibn Ishaka da je Ebu Hurejra, r.a., čuvši za Hasanovu, r.a., smrt, stao plakati i povišenim glasom kazivati: "O ljudi, umrije miljenik Allahova Poslanika, s.a.v.s!" I tim riječima Ebu Hurejre rasplaka svijet.[4]

U istom je djelu zabilježen slučaj koji prenosi Ebul-Muhzem: "Bili smo na jednoj dženazi, kada je Ebu Hurejra prišao Husejnu i stao brisati svojom odjećom njegova stopla. A kada bi uporedili ogromnu razliku u godinama između njih dvojice, znali bismo da to Ebu Hurejra, r.a., radi zbog ljubavi i časti koje Husejn, r.a., zaslužuje i znajući veličinu njegovih prava."[5]

---

[1] Buhari (3708), poglavlje *Slatko i med*.
[2] Ebu Ja'la (6561). Recenzent navodi da je lanac prenosilaca pouzdan.
[3] El-Hakim (4785) i Ahmed (9342). Šejh Arnaut kaže da je lanac prenosilaca pouzdan. I Tirmizi (3764), a šejh Albani kaže da je lanac prenosilaca prekinut (tj. ne seže do Poslanika).
[4] *Sijeru ealamin-nubela*, 3/277.
[5] *Sijeru ealamin-nubela*, 3/278.

Zejd ibn Sabit, r.a., o Ehli-bejtu

O poštovanju i međusobnom uvažavanju govori i naredno predanje u kojem Zejd odbija da ga Ibn Abbas služi, da se time ne zamara. Ibn Abbas, r.a., pripovijeda da da je jednom prilikom dohvatio uzda Zejdove jahalice, a ovaj mu reče da ne prihvata. Ibn Abbas reče mu: "Tako mi postupamo s našim velikanima i učenima!"[1]

Enes, El-Bera ibn Azib i Ebu Seid el-Hudri, r.a., o Ehli-bejtu

I od ova se tri ashaba bilježe predanja u kojima oni na različite načine iskazuju poštovanje i ljubav prema Ehli-bejtu. Enes ibn Malik, r.a., rekao je: "Niko nije više ličio Allahovu Poslaniku, s.a.v.s., od Hasana, sina Alijinog."[2]

Tirmizi bilježi da je El-Bera ibn Azib, r.a., jednom prilikom vidio Allahova Poslanika, s.a.v.s., kako pogleda u Hasana i Husejna i moli: "Allahu moj, ja ih, zaista, volim, pa voli ih i Ti!"[3]

A imam Ahmed, sa svojim lancem prenosilaca, bilježi hadis koji prenosi Ebu Seid el-Hudri, r.a., da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Hasan i Husejn prvaci su džennetskih mladića."[4]

Abdullah ibn Amr ibn el-As, r.a., o Ehli-bejtu

Od Abdullaha ibn Amra, r.a., zabilježeno je kako se lijepo odnosio prema Husejnu ibn Aliji, r.a. Naime, Redža ibn Rebia prenosi sljedeće predanje: "Bio sam u Poslanikovoj, s.a.v.s., džamiji, kad dođe Husejn ibn Alija i poselami ljude, a oni otpozdraviše. Abdullah ibn Amr prvo je šutio, a kada ljudi zašutiše, on reče: 'Neka je i na tebe selam i Allahov

---

[1] Hakim (5785). On ga je ocijenio vjerodostojnim, prema uvjetima imama Muslima.

[2] Buhari (3542), poglavlje *Odlike ashabâ*.

[3] Tirmizi (3782), poglavlje *Vrijednosti Hasana i Husejna*. On je ovaj hadis ocijenio vjerodostojnim.

[4] Ahmed (11794), poglavlje *O odlikama*, i Tirmizi (3781), poglavlje *Hasan i Husejn su prvaci džennetskih mladića*. Ovaj hadis prenosi Huzejfa, r.a.

rahmet i bereket!’ Na to se okrenu prema ljudima i reče im: ’Hoćete li da vam kažem ko je stanovnicima nebesa najdraži među stanovnicima Zemlje?’ Odgovorili su: ’Svakako!’ Ibn Amr reče: ’To je ovaj čovjek iza! Tako mi Allaha, nismo progovorili od Bitke na Siffinu! I zaista mi je draže da ga udobrovoljim i da me prihvati nego da imam bogatstva koliko brdo Uhud.’ Ebu Seid el-Hudri reče: ’Zar ga nećeš posjetiti?!’ ’Hoću, naravno’, odgovori mu Ibn Amr. I dogovoriše se da ga posjete, a i ja pođoh s njima. Stigavši, Ebu Seid zatraži dopuštenje da uđe, i upustiše nas. Onda je Ebu Seid zatražio dopuštenje da uđe i Ibn Amr, te je inzistirao na tome sve dok Husejn i njega ne upusti. Kada uđe Ibn Amr i vidje ga Ebu Seid, pomaknu se da sjedne između njega i Husejna, ali Husejn Ebu Seida vrati do sebe. Na to Ibn Amr ostade stajati[1], i kad to primijeti Husejn, pusti Ebu Seida pa se pomaknu i Ibn Amr sjede između njih. Ebu Seid onda ispriča šta su pričali u džamiji, a Husejn će: ’Zar tako Ibn Amre?! Znaš da sam ja od svih stanovnika Zemlje najdraži onima koji su na nebesima?!’ Ibn Amr odvrati: ’Jesi, tako mi Gospodara Kebe, ti si od svih stanovnika Zemlje najdraži onima na nebesima!’ A Husejn će mu na to:’Pa šta te onda natjera da se boriš protiv mene i moga oca na Siffinu, a moj je otac, tako mi Allaha, bolji od mene!?’ Ibn Amr reče: ’Tako je, ali je moj otac Amr jednom otišao Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., da se požali na mene: ’Abdullah posti danju a klanja noću!’ Allahov Poslanik, s.a.v.s., meni se obrati: ’Klanjaj i spavaj, posti i mrsi[2], i budi poslušan Amru!’ A kada je izbio sukob na Siffinu, otac me zakleo Allahu da učestvujem, i pristao sam, ali, tako mi Allaha, nisam nimalo uvećao brojnost vojske, nisam na vas isukao sablju, niti sam na koga koplje bacio, niti sam na koga strijelu odapeo.’ A Husejn mu na to reče: ’Zar nisi znao da nema pokornosti stvorenju u onome što je grijeh prema Stvoritelju?!’ ’U pravu si!’, odvrati mu Ibn Amr, i kao da ga je Husejn prihvatio.”[3]

---

[1] Stideći i ustručavajući se. (Op. prev.)

[2] Tj. posti dan, ili više, i mrsi dan, ili više. (Op. prev.)

[3] *Medžemeuz-zevaid*, 9/299/15109. Hejsemi navodi: ”Ovo je zabilježio imam Taberani u djelu *El-Evset*, s lancem prenosilaca u kojem je i Alija ibn Seid ibn Bešir, koji je poznat po lahkom prihvatanju, ali je čuvaran, dok su ostali prenosioci pouzdani. Bilježi ga i Bezzar, preko Hasana ibn Alije, r.a., kao što navodi Hejsemi, te kaže da su svi prenosioci oni koji prenose vjerodostojno, a među njima je Hašim ibn Burejd, koji je pouzdan. To što prenosi Hasan o svom bratu Husejnu, a i suprotno, predstvalja prirodnu pojavu jer je posrijedi činjenica, i kao takva prenosi se bez ustručavanja.”

Muavija, r.a., o Aliji, r.a., i o Ehli-bejtu

Poznato je da se između Muavije i Alije desio sukob, ali opet nalazimo niz predanja u kojima Muavija, r.a., hvali Ehli-bejt.

Naime, Ibn Abdulberr bilježi da je Muavija, r.a., kada bi dopao kakvog problema znao poslati dopis Aliji, r.a., pitajući ga o tome... A kada je saznao za Alijinu pogibiju, rekao je: ”Ode razumijevanje vjere i nauka sa smrću Alije ibn Ebu Taliba!”[1]

Imam Ahmed, sa svojim lancem prenosilaca, bilježi da je Muavija, r.a., rekao: ”Vidio sam Allahova Poslanika, s.a.v.s., kako capi jezik”, ili je rekao: ”...kako capi usne Hasana, sina Alijinog, r.a. A, zaista, neće iskusiti kaznu osjetiti jezik” ili je rekao: ”...usne koje je capio Allahov Poslanik, s.a.v.s.”[2]

Zabilježeno je, također, da je El-Asbeg ibn Nebata rekao: ”Jednom prilikom Dirar ibn Damira el-Nehšeli otišao je Muaviji ibn Ebu Sufjanu, pa ga mu je Muavija zamolio: ’Opiši mi Aliju!’ Dirar kaza: ’Može li da to ne tražiš od mene?’ ’Ne može! Već opiši ga, kakav je bio!’ Dirar poče govoriti: ’Smilovao se Allah Aliji, bio je, tako mi Allaha, među nama kao jedan od nas. Kada bismo ga posjetili, posjeo bi nas blizu sebe, kad bismo ga šta upitali, odmah bi odogovorio; niko od nas nije zatvarao vrata pred njim niti bi između nas stajao kakav zastor. Zaista, i pored toga što nas je približavao sebi i što je bio blizu nas, nismo mu ništa govorili zbog njegovog veličanstvenog držanja, ništa prvi ne bismo započinjali zbog njegove veličine. A kada bi se nasmijao, zubi bi se ukazali kao skladno poredani biseri...’ Muavija reče: ’Opiši ga još detaljnije!’ Dirar dodade: ’Smilovao se Allah Aliji, bio je skoro stalno budan, vrlo malo je spavao, učio je Allahovu knjigu dokasno u noć i na počecima dana.’ Muavija zaplaka i povika: ’Dosta je Dirar, takav je zaista Alija bio! Allah neka ti se smiluje, o Alija!’”[3]

Ibn Kesir bilježi da je Ikrima rekao: ”Kada je umro Ibn Abbas, r.a., čuo sam Muaviju, r.a., da kaže: ’Umro je najučeniji od onih koji umriješe i od onih koji življeše.’”[4]

---

[1] *El-Istiab* (1871).
[2] Ahmed (16894). Šejh Arnaut kaže da je lanac prenosilaca vjerodostojan.
[3] *Biharul-envar*, 14/41, i *Emalijel-suduk*, str. 624.
[4] *El-Bidajetu ven-nihaja*, 8/301.

Zehebi je zabilježio da se Muavijin sin Jezid hvalio i uzdizao pred Hasanom ibn Alijom, pa mu otac Muavija reče: "Jesi li se to hvalio pred Hasanom?" Jezid odgovori da jeste, a Muavija će mu: "A da nisi možda umislio da je tvoja majka poput njegove, ili da je tvoj djed poput njegovog djeda (tj. Poslanika, s.a.v.s.)?!"[1]

Isti autor od Ibn Ebu Šejbe bilježi predanje da je Hasan, r.a., ušao kod Muavije, r.a., a ovaj mu reče: "Nagradit ću te nagradom kojom nikoga prije tebe nisam nagradio", pa mu podari stotinu hiljada, a Hasan, r.a., prihvati.[2]

Ibn Asakir navodi kako je Muavija, r.a., pohvalio Abdullaha ibn Džafera, r.a., u predanju koje prenosi Abdulmelik ibn Mervan, koji je čuo svoga oca da govori: "Čuo sam Muaviju da je rekao: 'Potomci Hašimija jesu dva čovjeka: Allahov Poslanik, s.a.v.s. – gdje se spomene kakav hajr, spomene se i on, i Abdullah ibn Džafer, r.a., sa svim počastima. Abdullah je sve časne ljude pretekao, i zaista je on jedna od svjetiljki Allahova Poslanika, s.a.v.s. Tako mi Allaha, kao da se slava uzdigla toliko da je niko ne može doseći, a Abdullah je dosegao sami njen vrh."[3]

---

[1] *Sijeru ealamin-nubela*, 3/260.
[2] Ibid, 3/269. Recenzent navodi da je lanac prenosilaca dobar.
[3] *Tarihu Dimešk*, 29/179. U ovom je predanju posebna značajka jer ga prenose trojica halifa: Muavija, Mervan i Abdulmelik.

Epilog

Nakon izabranih predanja, preostalo nam je samo da još jednom kažemo kako je divna i čvrsta bila veza između ashaba i Ehli-bejta, s puno ljubavi i poštivanja u grudima prema vjeri i svim vjernicima. Ovako su oni činili radi Allahove nagrade, želeći Njegovo Lice i čuvajući prava Allahovog Poslanika, s.a.v.s.

Neka svako ko voli vjeru i čuva svoj iman zna da je ljubav prema Ehlu-bejtu i ashabima obaveza, farz, a povreda njih na bilo koji način predstvalja napuštanje puta vjere na kojem su oni bili. Usto, takav se dovodi u opasnost jer time zaslužuje kaznu. Podsjećamo na ovo i nadamo se da će to biti od koristi onome koji strepi od kazne i žudi za nagradom i zna da će se Allahu vratiti.

Naš Allahu, podari nam ljubav prema Ehli-bejtu i učini nas njihovim sljedbenicima i proživi nas na Sudnjem danu zajedno s njima! Amin!

Izvori

- *El-Iršad*, El-Mufid, Darul-mufid, Bejrut, izdanje I, 1414 h.g.
- *Istidžlabu irtikail-guref,* Es-Sehavi, recenzija: Halid Ahmed Es-Sami, Darul-bešair el-islamijje, Bejrut, 2000.
- *El-Istija'b fi ma'rifetil-ashab,* Ibn Abdulberr el-Endelusi
- *Behharul-envar,* El-Medžlisi, Daru ihjail-turasi el-arebi, Bejrut, izdanje III, 1415 h.g.
- *El-Bidajeti ven-nihajetu,* Ibn Kesir, el-Dimeški, Mektebetul-mea'rif, Bejrut, 1415 h.f.
- *Tarihul-ummemi vel-muluki,* Et-Taberi, recenzija: Ebu El-Fadl Ibrahim, Bejrut, izdanje III, 1403 h.g.
- *Tarihu Dimešk,* Ibn Asakir, Daru ihjail-turasi el-arebi, Bejrut, izdanje I, 1421 h.g.
- *Tevilu-ajati fi fedaili el'u'tretil-tahire,* El-Emterabadi el-Nedžefi, Medresetul-imam el-mehdi, izdanje I, 1407 h.g.
- *Tefsiru imami El-Askeri,* r.: Medresetul-imam el-mehdi, Koma, izdanje I, 1409 h.g.
- *El-Hisal,* Ibn Babevejh el-Komi, r.: Ali Ekber Gafari, Koma, Džema'atu el-muderrisine bikomm
- *Es-Silsiletu es-sahiha*, El-Albani, Rijad, Mektebetul-mea'rif, 1422 h.g./2002
- *Sunenu Ebi Davud,* Ebu Davud es-Sedžestani, Rijad, Darul-selam, 2001
- *Sunenu Et-Tirmizi,* Muhammed ibn Isa et-Tirmizi, Rijad, Darul-selam, 2001
- *Sijeru ea'lami en-nubela,* Ez-Zehebi, Bejrut, Darul-risale, izdanje XI, 2001
- *Sahihu Ibn Hiban,* Ibn Hiban el-Besti, r.: Šuajb Arnaut, Bejrut, Muesesetul-risale, izdanje III, 1414
- *Sahihul-Buhari,* El-imam El-Buhari, Rijad, Darul-selam, izdanje II
- *Sahihu Muslim,* El-imam Muslim ibn el-Hadždžadž, Rijad, Darul-selam, izdanje II
- *Es-Sahifetul-sedždžadijje el-kamile,* El-Imam Zejnulabidin
- *Et-Tabekatul-kubra,* Muhammed ibn Sa'd, Bejrut, Daru sadir
- *Fedailu es-sahabe,* Ahmed ibn Hanbel, Rijad, Daru Ibnil-Dževzi, izdanje II, 1420 h.g.

- *El-Kafi,* El-Kulejni, r.: Ali Ekber Gafari, Darul-mektebi el-islamijje, izdanje III, 1388 h.g.
- *Kešful-gumme fi ma'rifetil-eime,* El-Erbeli, Libnan, Darul-edva', 1421 h.g./2000
- *Mudžmeu' ez-zevaid,* El-Hejsemi, Bejrut, Darul-fikr, 1412 h.g./2000
- *Murevvidžul-zeheb,* El-Mesudi
- *El-Mustedrek,* Hakim en-Nisaburi, Bejrut, Darul-kutubi el-ilmijje, izdanje I, 1411 h.g.
- *Musnedu Ebi Ja'la el-Musili,* r.: Husejn Selim Esed, Dimešk, Darul-kutubi el-memun
- *Musnedu el-imami Ahmed,* Ahmed ibn Hanbel, Kahire, Muesesetu Kurtube
- *Mesennafu Ibn Ebi Ja'la,* Ebu Bekr ibn Ebi Šejbe, r.: Kemal Jusuf el-Hut, Rijad, Mektebetul-rušd, izdanje I, 1409 h.g.
- *Mu'džemul-buldan,* Jakut el-Humevi, Bejrut, Darul-fikr
- *Nehdžul-belaga,* r.: Muhammed Abduhu, Bejrut, Darul-Endelus

Sadržaj

مبرة الآل والأصحاب

Iz uvoda

Ashabi i Ehli-bejt su pretača svim muslimanima, oni su prva generacija islama, muhadžiri i ensarije, prenositelji islama, ogranci jednog stabla?! Među njima je vladala ljubav, međusobno uvažavanje i poštivanje, bili su krvno i tazbinski vezani, a zajedno su učestvovali u uzdizanju vjere i podršci Poslaniku svih svjetova, boreći se zajedno protiv zajedničkih neprijatelja. Ovo je poznato svakome, i bliskom i dalekom, jer su oni dosljedno predstavljali vjeru i ljudsku vrijednost. Ko god čuva i brine se za svoju vjeru, treba paziti da se ne ogriješi o njih, ili da ne ostane dužan u odavanju istinkog poštovanja koje zaslužuju.

U knjizi su navedeni pojedini primjeri međusobne hvale i uvažavanja ashaba i članova Ehli-bejta, neka je Allah zadovoljan svima njima, uz događaje i geste koji ukazuju na ljubav i poštivanje jednih prema drugima. Ashabi su revnosno čuvali poslaničku oporuku prema Ehli-bejtu, koju je Poslanik, s.a.v.s., izrekao u Gadiri-hummu: "Allahom vas opominjem, čuvajte moj Ehli-bejt", ponovivši to tri puta.

Također, Ehli-bejt najbolje zna kako su ashabi pomagali vjeru, za nju sve žrtvovali i porodice napuštali, radi uzdizanja vjere i pomoganja Allahovog Poslanika, s.a.v.s.

Zato Allaha molimo da nas opskrbi ljubavlju prema njima i ispravnim ugledanjem na njih, te da nas okupi zajedno oko Vjerovjesnika, s.a.v.s., u prelijepom Džennetu Firdevsu. Amin!

دار التعريف بالإسلام
ISLAM PRESENTATION
IPB BOOKSHOP
www.ipbshop.com
+965 22427383, 24738786
Fahad Salem St. Al-Mulla Saleh Mosque P.O.Box: 1613 Safat 13017
Fax: 24713813 - e-mail: ipb@gmail.com